

”Missing white woman syndrome” i nyhetsrapporteringen av två försvunna kvinnor

**En kvalitativ textanalys av två fall av försvunna
kvinnor i Dagens Nyheter och Expressen**

Av: Nathalie de Alencar

Handledare: Maria Zuiderveld
Södertörns högskola | Institutionen för samhällsvetenskaper
Kandidatuppsats 15 hp
Journalistik C | Hötterminen 2022

Abstract

Denna studie undersöker och jämför hur rapporteringen i två svenska nyhetsmedier, *Dagens Nyheter* och *Expressen*, skiljer sig mellan två fall av försvunna kvinnor som är av olika nationalitet men båda boende i Sverige. Studien har en kvalitativ ansats och har utförts genom kvalitativa textanalyser med massmedieretorisk textanalys som bakgrund. I förhållande till detta använder sig studien av teorier vilket behandlar principer för det ideala offret, intersektionalitetsteori i form av begreppet "*missing white woman syndrome*" samt teorier om andrafiering.

I studiens resultat och analys framkommer det att det är övervägande skillnader i rapporteringen mellan de två fallen. Den kvinna som har en annan nationalitet än svensk personifieras inte i samma utsträckning som den nationellt svenska kvinnan då hon exempelvis inte nämns vid namn lika ofta i artiklarna. Den nationellt svenska kvinnan beskrivs uppfylla samtliga principer för att ses som ett idealt offer. Inom teorier kring andrafiering och intersektionalitet visar resultatet att den kvinna som inte är nationellt svensk beskrivs som den avvikande gruppen, en del av "de andra".

Nyckelord: "*missing white woman syndrome*", *nyhetsmedia*, *andrafiering*, *idealt offer*, *nyhetsrapportering*

Innehållsförteckning

1.	Inledning	4
2.	Bakgrund	5
	2.1 Tidigare kritik mot medierapporteringen.....	6
3.	Syfte och frågeställningar	8
	3.1 Forskningsfråga.....	8
	3.2 Frågeställningar	8
4.	Tidigare forskning.....	9
	4.1 "Missing white woman syndrome"	9
	4.2 Intersektionalitets begreppet i tidigare forskning	12
5.	Teoretiskt ramverk	13
	5.1 Intersektionalitetsteori & "Missing white woman syndrome"	13
	5.2 Andrafiering "Vi och dem"	14
	5.3 Ideala offer.....	15
6.	Metod och tillämpning.....	16
	6.1 Material och urval	16
	6.2 Massmedieretorisk textanalys.....	17
	6.3 Metoddiskussion	19
7.	Resultat och analys	22
	7.1 Lisa Holm.....	22
	7.2 Marzieh Amiri.....	26
	7.3 Jämförande analys av resultatet.....	31
8.	Slutsatser & diskussion	37
	8.1 Diskussion av slutsats	39
	8.2 Förslag till vidare forskning	40
9.	Referenser	42
10.	Bilagor	46
	10.1 Bilaga 1: Analyschema	46
	10.2 Bilaga 2: Källmaterial	47

1. Inledning

Varje år försvinner cirka 25 000 människor i Sverige. Utav dessa beräknades 6059 fall under 2020 som högprioritet (Polisen, 2021). Endast ett fåtal av dessa fall uppmärksammas sedan i media. Då media har en stor påverkan på människors uppfattning av omvärlden är det viktigt att tänka på vad media rapporterar om och inte. I samband med detta har jag ställt mig själv frågorna; vilka fall uppmärksammas i media, hur gestaltas de och varför?

Under det senaste året har det skett en debatt om huruvida myndigheter och media behandlar försvunna kvinnor annorlunda i handläggning och nyhetsrapportering beroende på deras etnicitet och medborgarskapsstatus. En svensk journalist tog upp ämnet när en tolvårig flicka försvann i Linköping från ett jourhem. Hennes familj har bakgrund i ett land i Afrika vilket har varit en grund till kritiken som riktades till media och myndigheter då man ansåg att fallet inte fick uppmärksamhet på grund av hennes ursprung. På grund av kritiken mot traditionella nyhetsmediers frånvarande rapportering av fallet (Osman, 2021) fann jag ett intresse att forska inom ämnet.

Studiens syfte är att undersöka och jämföra medierapporteringen om två fall där en kvinna försvunnit; ett fall av en försvunnen nationellt svensk kvinna och ett annat fall av en försvunnen kvinna från Afghanistan som sökte asyl i Sverige. Studien undersöker huruvida rapporteringen skiljer sig i dags- och kvällspress. Analys av materialet utgår från begreppet ”missing white woman syndrome” (MWWS). Genom kvalitativa textanalyser av nyhetsartiklar i två valda nyhetsmedier, *Expressen* och *Dagens Nyheter*, analyserar uppsatsen om det finns skillnader i nyhetsrapporteringen och vilka skillnader det i sådana fall är. Detta utifrån teorier om intersektionalitet i samband med begreppet MWWS samt teorier kring ”andrafiering” och ideala offer.

En viktig aspekt att belysa redan i detta skede är att syftet med denna uppsats inte är att skapa ett ”vi och dem” i förhållande till vilka kvinnor som rapporteras i media. Samtliga försvunna människor är offer och bör uppmärksammas. Uppsatsen har inte i syfte att kritisera de offer som tas upp i nyhetsmedia eller förminska värdet av deras försvinnande. Studien har endast i avsikt att belysa hur skillnaderna kan se ut och diskutera medias värdering av dessa försvunna liv.

2. Bakgrund

I denna del presenteras de två fall som studien kommer att undersöka och för att skapa en bild av händelseförloppet. Tillsammans med detta beskrivs en kortare historisk bakgrund till det rådande medieklimatet, debatten kring försvunna kvinnor och MWWS, både internationellt samt i Sverige. I samband med detta beskrivs ett internationellt fall av en försvunnen kvinna som härstammar i USA och har använts som exempel på MWWS påverkan på media.

Lisa Holm, anmäld försvunnen sjunde juni 2015

Den 17-åriga Lisa Holm försvann kvällen den sjunde juni 2015 då hon var påväg hem från sitt extrajobb. Hon sms-ade sin pappa klockan 18:23 för att meddela att hon skulle ta sin moped hem. När hon inte dök upp åkte hennes pappa i riktning mot arbetsplatsen för att möta upp henne. Väl framme hittade han mopeden med nycklarna kvar i tändningslåset. Tillsammans med Lisas chef sökte de igenom arbetsplatsen. Klockan 21:47 samma kväll anmäldes hon försvunnen. Polis kom snabbt till platsen och med hundpatrull sökte man igenom området. Under hela natten fortsatte sökningar och dörrknackning. På morgonen den åttonde juni hittades en handske. Under dagarna som följde hittades flera föremål vilket också visade sig tillhöra Lisa. Sökområdet utökades söder- och österut från arbetsplatsen och Missing People Sweden kopplades in för vidare sökinsatser. En gärningsmannaprofil togs fram vilket antog att hon förts bort av någon som hade lokalkännedom.

Den tolfte juni, fem dagar efter att Lisa först anmäls som försvunnen, sökte Missing People i området och kontaktade sedan polisen. Senare på kvällen påträffades Lisas kropp i ett klädskåp vid en arbetsbod i närheten av arbetsplatsen. Hon hade mördats av en 35-årig man från Litauen. Han fälldes för mordet 2015 och utlämnades på egen begäran 2017 till Litauen. Sju år efter mordet dog han efter ett bråk med en annan intagen i det litauiska fängelset.

Marzieh, anmäld försvunnen 19 mars 2016

Den tredje september 2015 anmälde sig Marzieh Amiri som asylsökande i Sverige. Hon sade att hon var 16 år, myndigheterna antog dock att hon snarare var mellan 18 – 19 år gammal. Marzieh var ensamkommande och placerades på ett HVB-hem i en förort till Stockholm. Det hon inte uppgav var att hon året innan, 2014, gifts bort till en man som redan bodde i Sverige. I Migrationsverkets dokumentation stod det att hon anlät till Sverige som ”ensamkommande

gift barn” (Lundberg Andersson, 2018). Hon var gift med en 38-årig man vid tiden av hennes ankomst. Han hade bott i södra delen av Sverige sedan sommaren 2012.

Marzieh träffade under sin tid i Sverige en jämnårig pojkvän som var en av de sista att se henne i livet innan hon försvann. I en film från dagen hon försvann ser man henne skratta och umgås med honom. Hennes make, den 38-årige mannen, accepterade inte relationen, vilket pojkvännen senare vittnade om under rättegången.

I april 2016 lade man ned hennes asylärenden efter att hon varit försvunnen i en månad. I dokument från Migrationsverket framkommer det att ”det kan antas att Marzieh har lämnat Sverige.” (Lundberg Andersson, 2018). De menar att hon inte haft avsikt att fullfölja sin ansökan.

En månad senare, den 30 maj 2016, hittades Marziehs kropp av en förbipasserande kvinna. Den 38-årige mannen blev misstänkt för mordet och häktades i sin frånvaro den 22 juni 2016. Han efterlystes internationellt och i maj 2018 greps han utomlands och fördes sedan tillbaka till Sverige. Tre år efter att Marzieh hittats död dömdes 38-åringen till 18 års fängelse för mordet på sin unga fru.

2.1 Tidigare kritik mot medierapporteringen

Journalisten och författaren Gwen Ifill är den som först myntade begreppet MWWS under journalistkonferensen ”Unity: Journalists of Color” 2004. I fråga om nyhetsrapportering sa hon då:

I call it the missing white woman search syndrome. If there is a missing white woman you're going to cover that every day.

(Purnell, 2021)

Begreppet syftar på att beskriva hur den mediala uppmärksamheten skiljer sig när en vit kvinna försvinner tillskillnad från exempelvis en svart kvinna. Den vita kvinnan är ”det ideala offret”. Den mediala uppmärksamheten kan sprida sig världen över. Ett fall som fått mycket uppmärksamhet under det föregående året och är ett exempel på hur begreppet MWWS kan te sig i media är en ung kvinna som försvann 2021. Fallet skapade stort intresse i nyhetsvärlden. När hon försvann gick det inte lång tid innan nyhetsmedierna uppmärksammade fallet. Det

har endast gått lite mer än ett år sedan hon försvann för att sedan hittas död och redan har åtminstone en dokumentär gjorts om det uppmärksammade fallet. I samband med den starka nyhetsbevakningen och det allmänna intresset kring fallet väcktes en debatt om den försvunna kvinnans etnicitet och hudfärg vilket ledde till att begreppet ”missing white woman syndrome” togs upp. Fallet har använts för att beskriva ett konkret exempel på hur begreppet MWWS kan komma att se ut i nyhetsmedia (Kindelan, 2021).

Som tidigare nämnts i inledningen är skillnad i rapportering mellan olika etniciteter inte ett ämne som endast diskuterats i USA. En annan händelse som startade ett samtal om medias rapportering av mord beroende på etnicitet och nationalitet var det hedersrelaterade mordet på Fadime. Hon berättade öppet om det förtryck och våld hon utsattes för och medverkade bland annat i Sveriges Radio och SVT där hon berättade om sina upplevelser kring ämnet. Hon talade även i Sveriges riksdag om sin livshistoria och ville uppmärksamma om kvinnors utsatthet i hederskulturer. Efter hennes mord uppstod en debatt om vad orsaken till mordet var. Vissa hävdade att det hade en patriarkalisk grund i mäns våld mot kvinnor i nära relationer då det var Fadimes pappa som var skyldig för mordet. Andra menade att det fanns en kulturell bakgrund som härstammade från hederskultur. I samband med detta fick SVT:s Mediemagasinet kritik för att beskriva mord utförda av svenskar som separata händelser medan mord utförda av invandrare sågs som ett uttryck för en kultur (Friborg, 2002).

3. Syfte och frågeställningar

Studiens syfte är att undersöka och jämföra rapporteringen om två fall av försvunna kvinnor i *Dagens Nyheter* och *Expressen*. Dessa två fall kommer sedan att jämföras utifrån olika faktorer som bygger på dimensioner utifrån den intersektionella teorin som genus och nationalitet. Studien utgår även från det teoretiska begreppet ”missing white woman syndrome” för att undersöka hur det förekommer i de utvalda artiklarna och möjligen skiljer fallen åt. Utöver ovannämnda teorier kommer studien i sin analyserande del att använda sig av teorierna kring ”andrafiering” och det ideala offret. Med dessa teorier syftar studien att undersöka hur offren beskrivs i artiklarna samt hur förövarna skildras och skuldrollen byggs upp.

3.1 Forskningsfråga

Utifrån studiens syfte är den övergripande forskningsfrågan:

Hur ter sig begreppet ”Missing White Woman Syndrome” i nyhetsrapporteringen av två försvunna kvinnor i *Dagens Nyheter* och *Expressen*?

3.2 Frågeställningar

- Hur gestaltas fallen i dags- respektive kvällspress?
- Vad är det som beskrivs hos offret? Finns det en skillnad i hur de två offren beskrivs?
- Vilka kommer till tals? Vilken roll spelar dem?
- Hur skapas förövare och offer i mediernas rapportering? Vem bär ansvaret/skulden?

4. Tidigare forskning

Varken i Europa eller Sverige är begreppet MWWS lika utbrett eller undersökt som i USA. I detta kapitel diskuteras en del av den tidigare forskningen som finns kring begreppet ”missing white woman syndrome” men även forskning som behandlar medias gestaltning av brottsoffer och olika etniska grupper.

Studien kommer i förhållande till den tidigare forskningen att vidare utforska hur begreppet MWWS förhåller sig i svensk nyhetsmedia. Majoriteten av den tidigare forskningen är baserad i Nordamerika. Då studien kan anpassas inom flera fält; kriminologi, kulturella studier, sociologi, intersektionalitetsstudier samt journalistik är underlaget för den tidigare forskningen tämligen brett. Underlaget är därav avgränsat till det som är relevant för de två fallen som undersöks.

4.1 ”Missing white woman syndrome”

Begreppet MWWS relateras ofta till antingen ett genusperspektiv eller ett intersektionalitetsperspektiv. En studie som relaterar till uppsatsens syfte är kriminologernas Danielle Slakoffs och Henry Fradellas (2019) som fokuserar på flera olika variabler som kan spela in på hur brottsoffer konstrueras och representeras i medierna. De genomförde textanalyser av nyhetsartiklar från elva nyhetstidningar i USA. Artiklarna var från åren 2010, 2011, 2017 och 2018. Utöver aspekten av etnicitet inkluderar de även fler faktorer som hur ålder, yrkesstatus och moderskap påverkar skildringen. I deras studie ser de att vita kvinnor och barn är överrepresenterade både i antalet gånger de omnämns samt i statistiken för antal artiklar som skrivs om respektive fall. Kvinnorna beskrevs även olika beroende på deras ålder och status. Slakoff och Fradella (2019) fann även att när det handlade om en svart kvinna eller barn som försvunnit användes ålder och yrkesstatus för att humanisera offret.

Sociologen Zach Sommers (2016) menar att det kan handla om intäkter från läsarna vilket är en del till varför vita kvinnors försvinnanden täcks mer i nyhetsrapporteringen då fallen genererar mer pengar. Sommers är den som utvecklat fältet och fördjupat sig inom begreppet MWWS. En del av hans teori är att vita offer genererar större intäkter till redaktionerna. Sommers undersöker förekomsten av MWWS i amerikanska webbmedier där han har ett intersektionalitetsperspektiv då han studerar detta utifrån etnicitet och genus. Den kvantitativa studien utfördes i två stadier. Den första analysen analyserade insamlade data från vilka som

fått medial uppmärksamhet i nyhetsartiklar året 2013 i fyra utvalda nyhetssidor. Detta i jämförelse med vilka som försvunnit från Federal Bureau of Investigations (FBI) databas. Steg två av studien gjorde att man kunde se hur ofta ett offer skrevs om i media. Därav kunde han dra olika slutsatser om vilka offer som fick större medial uppmärksamhet än andra. I sin studies resultat finner han att etnicitet och genus är faktorer som påverkar nyheterna och detta specifikt på två sätt. För det första handlar det om huruvida en person som försvunnit får någon medial uppmärksamhet alls, för det andra fann Sommers skillnader i förekomsten av upprepade artiklar om fallet (Sommers, 2016).

En liknande studie är gjord av forskarna Jeff Gruenewald, Steven Chermak och Jesenia Pizzaro (2013) som analyserar vad som gör mord på minoritetsgrupper värderade som nyheter. De använder sig av "media distortion analysis" där de jämför data av mördade i en stad med mordfall som tagits upp i lokala nyhetsartiklar. I studien jämför de latinamerikanska offers representation i media med afroamerikanska offers representation. De jämför även vita kvinnliga offer med manliga offer. I deras kvantitativa studie jämförde och analyserar de samtliga mord, 886 mord, som skedde i Newark, USA, under åren 1997 till 2007, med de mord som hade rapporterats om i mediet *The Star-Ledger*, lokaltidningen för området. De fann att kvinnor över lag, oavsett etnicitet, hade ett högre nyhetsvärde. Samtidigt fann de i sin studie att vad som gör ett fall relevant och skapar nyhetsvärde med ett kvinnligt offer respektive ett manligt offer skiljer sig. I sin studie fann de att kvinnliga offer som attackerats av främlingar hade ett betydligt högre nyhetsvärde än andra kvinnliga offer, det vill säga kvinnor som blev utsatta för våld av en känd gärningsman. Deras hypotes är att de kvinnor som utsätts för våld av någon de inte kände är sedda som "sårbara" och minst ansvariga för att ha fallit offer (2013). Denna typ av offerskapande där gärningsmannen är okänd för offret återfinns även i en studie gjord av forskarna Jerome Lewis, James Hamilton och Dean Elmore (2021) där de kommer fram till att allmänheten har en generell bild av vem som räknas som offer och inte. Deltagare fick skriva ned deras beskrivningar av ett offer och svara på flera frågor om offergörande. I studien följer forskarna sociologen Nils Christies (1986) och sex principer för ideala offer där det en av principerna är relationen mellan gärningsmannen och offret. Dessa principer kommer att närmare presenteras i teorikapitlet.

I flertalet studier är det tydligt att offrets hudfärg eller etnicitet har en påverkan på nyhetsrapporteringen. Även i Rebecca Wanzos artikel "The Era of Lost (White) Girls: On Body and Event" argumenteras det för att fall med vita försvunna kvinnor har en stor

påverkan på samhället. Professorn och författaren skriver om fall, som exempelvis mordet på den amerikanska barn skönhetsdrottningen, som blir till mediala och kulturella event på nationell nivå i USA. I samband med detta tar Wanzo även upp att afroamerikanska flickor inte får samma mediala uppmärksamhet (2008). Ett liknande resultat framkommer i en kanadensisk studie av forskaren Kristen Gilchrist (2010) som undersöker rapporteringen kring aboriginska kvinnor i jämförelse med vita. Även i denna studie visar resultatet att vita kvinnor dominerar i nyhetsrapporteringen medan minoritetsgruppen, i deras fall aboriginska kvinnor, nästintill förblir osynliga.

En annan studie som också fokuserar på MWWS är Lindsey Conlin och William Davies (2015) undersökning med ett fokus på hur medias inramning kan påverka åskådaren. De analyserade Tv-nyheter utifrån två variabler. En variabel om "framing" det vill säga visuell eller verbal gestaltning av offret och en variabel om offrets "race" eller barnets hudfärg som var antingen vit eller svart. Forskarna genomförde undersökningen genom att iscensätta en nyhetssändning med olika manus. Deltagarna i studien fick sedan reagera till sändningarna och deras emotionella reaktion antecknades utifrån ett frågeformulär. Deltagarna i studien var studenter vid ett universitet i USA. I slutsatsen av studien kom de fram till att inramningen påverkade åskådarna men att hudfärgen, variabeln "race", av den försvunne inte gjorde det (Conlin & Davie, 2015). Till en senare studie hade denna uppsats kunnat stå som grund till en studie av hur läsarna påverkas utifrån nyhetsrapporteringen likt Conlin och Davies undersökning. Studien skiljer sig åt från tidigare forskning då deras variabel "race" inte visade sig vara signifikant för deltagarnas emotionella reaktion.

Som tidigare nämnts i bakgrunden är det inte ovanligt att nyhetsrapporteringen kring brottsfall eller olika händelser i världen skapar diskussion. Medieforskaren Carol Liebler (2010) vänder på perspektivet av hur media påverkas eller påverkar sina tittare utifrån MWWS och studerar i stället medias självkritik kring rapporteringen av försvunna kvinnor. Hon finner att en stor del av kritiken mot media av journalister främst framhålls av icke-vita medarbetare snarare än vita. Det var vanligare att MWWS diskuterades i förhållande till sända nyheter snarare än pressnyheter, något Liebler själv tror kan bero på att deltagarna arbetar inom printmedia. Detta hade vidare varit intressant att undersöka då tidigare kritik inom mediavärlden har byggts på en avsaknad av en komplex bild av en händelse är i samband med fallet av Fadime som togs upp i bakgrundskapitlet. Forskaren Laura Navarro (2010) tar upp detta i en studie om islamofobi och sexism i västmedia där resultatet visar att media ofta framställer en relativt

platt bild av muslimska kvinnor vilket återskapar stereotyper om islam och kvinnosynen i religionen (Navarro, 2010).

Inom fältet för MWWS kan denna studie bidra med att skapa en uppfattning om hur offer skapas i svenskmedia. Majoriteten av studierna analyserar hur vita respektive svarta medborgare representeras i nyheterna i en amerikansk kontext. Studien är även unik då den analyserar fall av ett offer som är en svensk medborgare och ett offer som inte är svensk medborgare, asylsökande samt av afghanskt ursprung.

4.2 Intersektionalitets begreppet i tidigare forskning

Media kan vara en stor del när normer och stereotyper återskapas. Det kan forma hur vi tänker och kanske tycker om en person som vi sedan reflekterar tillbaka till allt den är. Från vad den har på sig, sina ordval till hudfärg och kulturell bakgrund. Detta kan ske när vi endast uppmärksammar en människa, en grupp, ett område när något som faller inom ramen för stereotypen sker. Ett exempel på hur denna diskurs har tagits upp i Sverige är då så kallade "utsatta områden" endast rapporteras om när det skett något negativt som exempelvis gängkriminalitet. Inte endast av media men även av politiker som målar upp områden som Husby och Tensta som utsatta, drabbade, farliga och problemområden. Sociologen Paulina de los Reyes (2017) har i en undersökning som resulterade i boken *Bortom kravallerna: Konflikt, tillhörighet och representation i Husby* fått fram hur detta skapar känslan av "vi och dem" i samhället där boende i Husby upplever ett utanförskap, diskriminering och vardagsrasism. Detta är inte ett fenomen som endast är belägrat i Sverige. Vithetsnormen präglar stora delar av världen och inte minst media. Forskarna Eduard Fabregat och Farooq Kperogi (2019) drar i sin studie "White Norm, Deviation: Class, Race, and Resistance in America's "Postracial" Media Discourse" slutsatsen att vithetsnormen även är framträdande i media som ofta har ett vitt perspektiv. De beskriver hur afroamerikanska människor återskapas i stereotyper i media som förbinder dem exempelvis med brott och att detta inte problematiseras.

5. Teoretiskt ramverk

Uppsatsens teoretiska bakgrund inför analysen har förutom ett fokus på begreppet ”missing white woman syndrome” även koppling till teorier kring intersektionalitetsteori, andrafrisering och det ideala offret. Begreppet MWWS kan ses som en påbyggnad eller en konstruktion utifrån teorier om intersektionalitet då den använder sig av flera aspekter inom intersektionalitetsteorin som genus och nationalitet som uppsatsen kommer använda sig av. Uppsatsen kommer även använda sig av teorier kring ”andrafrisering” och sociologen Christies tidigare forskning om de sex principer som beskriver ett idealt offer.

5.1 Intersektionalitetsteori & ”Missing white woman syndrome”

Intersektionalitetsteorin anammar även etnicitet och klass som ytterligare en dimension som kan tillämpas exempelvis inom genusvetenskapen men även inom andra vetenskapliga fält (de los Reyes & Mulinari, 2004, s.7).

I boken *Mediernas känsla för kön* beskriver medieforskarna Anna Roosvall & Kristina Widestedt intersektionalitetsanalysen:

Intersektionalitetsanalys är ett angreppssätt som används för att undersöka hur olika maktsymmetrier, såsom kön, etnicitet, klass, sexuell läggning, ålder, funktionshinder etc, samverkar i skapandet av identiteter och materiella villkor för individer och grupper, och hur de därmed bidrar till att skapa och upprätthålla social ojämlikhet och politiska orättvisor

(2015, s.42)

Intersektionalitet som begrepp syftar därtill att synliggöra hur maktrelationer påverkas av olika dimensioner och menar att människors erfarenheter inte endast kan förstås utifrån en dimension som exempelvis kön. Roosvall och Widestedt beskriver vidare att dimensionerna ”griper tag i varandra” för att göra en integrerad intersektionellanalys. Utifrån de olika dimensionerna kan vi fokusera en analys till en specifik grupp. Utifrån detta kan vi se att det kan finnas skillnader mellan grupper beroende på hur de förhåller sig till de olika dimensionerna. Därav går det inte att generalisera en erfarenhet till endast en dimension. Ett exempel är att en grupp kvinnor inte har samma förutsättningar endast på grund av deras kön. På grund av andra förutsättningar som exempelvis klass kan detta påverka erfarenheter i livet. Det är därav viktigt vid ett intersektionellt perspektiv att alltid ha i åtanke att kategorier inte är endimensionella utan alltid beroende av andra (Roosvall & Widestedt, 2015, s.43). Studien

kommer endast att använda sig av dimensionerna genus och nationalitet. Det är dock värt att nämna att dessa två försvunna och mördade kvinnor även har olika socioekonomiska förutsättningar utifrån deras levnadssituation, denna dimension kommer inte att vidare undersökas i uppsatsen.

”Missing white woman syndrome”

När begreppet MWWS bryts ned förstår vi att det handlar om dimensioner som finns i intersektionalitetsteorin som exempelvis genus och etnicitet. Dessa dimensioner används för att jämföra maktordningar och analysera det valda materialet. Begreppet syftar på att vita kvinnor som försvinner blir mer uppmärksammade och får större utrymme i media. Detta även utifrån kvinnans socioekonomiska status och huruvida deras utseende förhåller sig till den normativa skönhetsstandarden. Missing white woman syndrome används därav i studien som ett konkret exempel på olika dimensioner inom intersektionalitetsteorin som tillsammans skapar ett fenomen som kan påverka medias rapportering likt hur det gjort i tidigare studier.

5.2 Andrafiering ”Vi och dem”

Att kategorisera människor i olika fack utifrån deras yrkesroll, hårfärg eller social status i samhället är vanligt. Man tilldelar människor attribut och skapar en distans utifrån hur lika de är en själv. Detta skapar en uppfattning i samhället utifrån vem som är lik en själv och inte, det vill säga ett ”vi och dem”. Genom andrafieringen och grupperingen av människor kan även en homogen syn uppstå. Individer avtas sin identitet och beskrivs i stället enbart i grupp (Graf, 2019, s.315). Det skapas även ett avstånd till de människor eller grupper som anses ha dessa attribut som skiljer sig från ens egna (Brune, 2006, s.91). Medieforskaren och författaren Ylva Brune beskriver att det finns en relation mellan textens grupperingar av ”vi” och ”dem”. Denna relation bygger på och framställs via olika skillnader eller konflikter som uppstår mellan grupperna. Det är även genom detta som det skapas en överordnad och en underordnad grupp (Brune, 2006, s.91). Brune beskriver även att nyhetstexter behöver en konflikt för att formulera sig. Att skapa ett ”vi” och ”dem” behöver i sig inte heller betyda att man ämnar för att skapa något ”bra” till skillnad från något ”dåligt”. Det går dock inte att komma ifrån att man skiljer den egna upplevelsen och identiteten med ”deras”, den andra gruppen. Detta kan exempelvis förekomma i rapporteringen om flyktingar och invandrare. De beskrivs som grupper vilket är utanför det egna samhället. I sin tur kan detta även skapa en stereotyp eller typifiering av en grupp där egenskaperna som tillskrivs ”den andra” gruppen är

oönskade eller avvikande hos den egna självbilden eller är ett hot mot identiteten. Det blir kontraster med det utopiska idealet av jaget (Brune, 2006, s.91).

5.3 Ideala offer

I sin bok ”Ideala offer, och andra. Konstruktioner av brottsutsatta i medier” skriver författarna Simon Lindgren och Ragnar Lundström (2010, s.111) att brottsoffer som tillhör minoritetsgrupper är osynliga. De utgår från sociologen Nils Christies (1986) sex principer för ett idealt brottsoffer. Författarna beskriver principerna som följande:

1. Offret ska vara svagt
2. Offret ska vara upptaget med ett respektabelt projekt
3. Offret ska vara på en legitim plats
4. Gärningsmannen ska vara stor och ond
5. Gärningsmannen ska vara okänd för offret
6. Offret ska vara tillräckligt mäktigt och kräva status som “idealt offer”

(Lindgren & Lundström, 2010, s.7–8)

Christie menar att samhället bestämmer vem som räknas som ett riktigt offer. Då media återberättar händelsen till samhället får de en central roll i hur offer och gärningsman skapas. Det ideala offret beskrivs som en kvinna som överfalls av en okänd man när hon är ute och promenerar på kvällen. Lindgren och Lundström beskriver brottets skildring i media som ett formande av moraliska koder i det kollektiva medvetandet. I referens till sociologen Émile Durkheim menar de att samhället tillsammans analyserar och värderar andra människors överträdelser av lag och rätt vid brott (Lindgren & Lundström, 2010, s.14). Hur media vinklar en händelse med ordval och gestaltning är därav viktigt för hur detta sedan ska tolkas av samhället och upprätthålla moral och normer. Genom Christies principer för ett idealt offer förmedlar media inte bara en bild av vad som är ett brott utan vem som är brottsutsatt och till vilken grad de är offer.

6. Metod och tillämpning

I denna del argumenteras valet av kvalitativ metod och urval, det praktiska genomförandet samt att studiens forskningsetik beskrivs. Kapitlet utgår ifrån resonemang i kurslitteraturen vilket används för att argumentera för val av metod, material, urval samt analysens utformning.

Den kvalitativa metoden medför en djupare analys av ett fåtal händelser vilket är passande för studien. Med den kvalitativa metoden görs nedslag i färre händelser inom ett specifikt ämne för att skapa en bred förståelse om ett mindre antal företeelser. Kvalitativa metoder gör att vi kan analysera olika fenomen från flera vinklar och skapa en nyanserad bild av ett problem (Ahrne & Svensson, 2015, s.10). Studien avser inte att testa en hypotes eller kartlägga antalet fall, vilket gör att den kvantitativa metoden inte är lika lämplig. Trots att den kvantitativa metoden ger oss ett mer generaliserbart resultat är detta inte vad denna studies syfte är. Då forskningen inom fältet är relativt fåtalig är studiens avsikt att göra en jämförande studie för öppna upp fältet för framtida forskning inom ämnet.

Universitetslektorn Johanna Ledin och docenten Ulla Moberg beskriver texter som en representation av verkligheten som påverkar läsaren och hur denna förhåller sig i samhället. Genom olika konstruktioner av bokstäver som bildar ord skapas även ett ställningstagande av både skribent och läsare (2019, s.193–194). När vi analyserar och tolkar texter lär vi oss om vår kultur och samhälle. Därav använder sig studien av en kvalitativ textanalys utifrån syftet att jämföra fallen och undersöka hur fallen representeras.

6.1 Material och urval

Dessa två fall valdes ut då studiens ambition var att hitta fall som var jämförbara utifrån olika kriterier. Fallen skulle innefatta offer som blivit utsatta för liknande brott och har liknande ålder, samma genus, men olika nationalitet. För att få fram materialet användes ett strategiskt, kvalitativt urval.

Studieobjekten består av tolv artiklar. Sex artiklar per fall, hälften från kvällspress vilket representeras av *Expressen*, hälften från dagspress vilket representeras av *Dagens Nyheter* (se bilaga 2). Utifrån detta användes olika urvalskriterier för att kunna filtrera ut artiklar som var lämpade för studien. Artiklarna skulle endast vara nyhetsartiklar, inte opinion eller krönika.

För att filtrera ut dessa artiklar förhöll sig urvalet endast till artiklar som var minst 95 ord. Artiklarna är begränsade till webb och tryckta publikationer, det kan därav förekomma en blandning av dem i urvalet. Samtliga artiklar ska även ha fallet som huvudtema. Förutom detta söktes artiklar där man kom närmre offret och inte endast raka protokoll från undersökningarna. Namnen för de försvunna behöver inte nämnas i artiklarna, dock ska det vara tydligt att det är det specifika fallet artikeln handlar om. För sökorden var dessa i utgångsläget offrets namn. I fallet med Lisa var hennes namn tämligen vanligt i Sverige vilket gjorde att hennes ålder även inkluderades i sökningen för att inte få med irrelevanta artiklar i urvalet. Då Marziehs namn inte alltid nämndes i artiklarna blev hennes ålder och området hon försvann en del av urvalssökningen.

På grund av den mängd artiklar som fanns om de båda fallen användes en slumpgenerator för att välja artiklar. Därav hade samtliga artiklar samma chans att komma med som underlag till studien.

Tidsperioderna för artiklarna är den första dagen för månaden som offret anmäldes som försvunnen. Då antalet artiklar skiljer sig mellan fallen behövde tidsperioden korrigeras för de två fallen och vara olika för att få ett jämt urval utifrån artiklar. För fallet Lisa är tidsperioden begränsad till ett år efter att hon försvann. För fallet Marzieh är tidsperioden längre. Delvis då fallet pågick under en längre tid men även då antalet artiklar var väldigt få. För Marziehs fall var det även inte lika många artiklar som nämnde offret vid namn. Majoriteten av artiklarna med rätt urvalskriterier var inte artiklar där offret inte nämndes vid namn men dessa togs ändå med som en del av urvalet, detta kommer att diskuteras vidare i slutdiskussionen.

Det praktiska utförandet av arbetet har följt enligt de sex regler som författarna Mats Ekström och Bengt Johansson beskriver i boken för att en tolkning ska ses som vetenskaplig (2019, s.15). Dessa kommer närmare att diskuteras i metoddiskussionen.

6.2 Massmedieretorisk textanalys

Studien använder sig av massmediereotisk textanalys vilket utgår ifrån författarnas Kristina Lundgren, Birgitta Ney och Torsten Thuréns modell i boken *Nyheter – att läsa en tidningstext* (1999). De beskriver massmedieretorisk textanalys som en kritisk läsning för att undersöka artikelns faktaurval, språk och vilka innebörder i texten som presenteras.

Analysen börjar i att ”artbestämna” texterna som ska analyseras, det vill säga bestämma vilken typ av text som ska undersöka. I studiens fall är detta redan bestämt genom urvalet, vilket beskrivs närmare i nästa del av kapitlet. Artiklarna är nyhetsartiklar, publicerade i antingen *Expressen* eller *Dagens Nyheter*.

Genom analysen ser man inte endast till textens helhetsintryck utan även vad de olika beståndsdelarna i texten säger. Därav är det viktigt att ställa frågor till texten om hur rubrik, ingress och disponering av brödtexten samspelar. I den massmedieretoriska analysen kan även bildanalys vara en del av metoden för att göra en multimodal analys. Studien förhåller sig endast till artiklarnas beståndsdelar som nämns ovan, varken bild eller bildtexter kommer att inkluderas som en del av analysen. Utifrån modellen (Lundgren, Ney, & Thurén, 1999) har ett antal frågor utformas som grund till analysfrågorna i analys-schemat (se bilaga 1).

- Vad handlar artikeln om? Vilket faktaurval har gjorts? Vad är textens syfte? Vilka källor används? Vem/vilka kommer till tals? Finns det skillnader på vilka som kommer till tals i avseende till klass, status, kön/genus, ålder, etnicitet eller nationalitet?
- Hur är materialet disponerat och vinklat? Vad bildar bakgrund och vad sätts i förgrunden i texten, är det något som inte tas upp som tagits upp i andra artiklar?
- Hur är ordvalet, stilen och tonen i artikeln? Finns det en dold argumentering, färdiga slutsatser i texten, eller bjuds läsaren in för att göra egna ställningstaganden?
- Dramatiseras händelsen? Hur personifieras de medverkande i artiklarna? Vad representerar de som kommer till tals? Hur är bildspråket uppbyggt? Hur beskrivs medverkande, vilka roller får de?

I analys-schemats utformning har studien även använt sig av medieforskarens Adam Shehata's modell av gestaltungsanalys (Shehata, 2019, s.342–345) som en inspiration till analysfrågorna i schemat. Shehata beskriver hur olika ”frames”, gestaltningar eller inramningar kan tilldelas olika kategorier för vad de försöker skildra. ”Framsen” för

analysens utgångspunkt utgår dels från Shehata, dels forskarna Holli Semetko och Patti Valkenburg (2000) och är:

Morality – Vilka normer och värderingar speglas i artikeln? Beskriver moralen, oskrivna regler som genomsyrar texten.

Human interest – Beskriver vilka känslor som presenteras i texten. Vilka är det som representerar känslorna och kommer till tals?

Responsibility - Denna frame gestaltar vem som bär ansvaret i artikeln för konflikten. Vem målas upp som att ha löst/orsakat något?

Dessa tre ”frames” går väl ihop med massmedieretoriska textanalysen då de spelar mycket på de senare frågorna i analysen – gestaltningarna och dramatiseringarna i texten. Den massmedieretoriska textanalysen är i sin början relativt saklig då den bryter ned textens olika beståndsdelar. Att ha med den även i analysens schemat hjälper till i den objektiva materialinsamlingen.

Utifrån dessa har även MWWS, intersektionalitetsperspektiv och attributen från ”ideala offer” tillämpats som analysfrågor till materialet (se bilaga 1.).

6.3 Metoddiskussion

Den kvalitativa metoden beskrivs som en intensiv metod där vi kan göra en mer ingående undersökning av ett mindre urval. På grund av detta är den kvalitativa metoden ofta tolkande vilket gör att vi inte kan dra generella slutsatser på samma sätt som vi kan med en kvantitativ metod där vi har ett statistiskt representativt urval av en större population (Ekström & Johansson, 2019, s.16–17).

Inom kvalitativa studier använder man sig snarare av begreppen giltighet och tillförlitlighet än reliabilitet och validitet. Ekström och Johansson skriver att tillförlitligheten bygger på att vi utfört undersökningen på korrekt sätt utan felkällor (2019, s.12–13). Det har därav varit en prioritet att arbeta metodiskt. Då den kvalitativa metoden i sig är tolkande finns det anledningen att ifrågasätta vetenskapligheten. Metoden är i sig subjektiv då den utgår ifrån en förståelse, exempelvis utifrån den tidigare forskningen, för att analysera materialet. Dock

utgår inte tolkningarna utifrån den enskilda individens upplevelser. Studiens arbetsprocess har utgått ifrån de sex regler som utgör att en tolkande metod är tillförlitlig och vetenskaplig:

1. *Koherens* (sammanstämmighet): En tolkning bör i sina olika delar hänga ihop och vara konsistent.
2. *Omfattning*: Tolkningen bör så långt som möjligt inbegripa och ta hänsyn till all tillgänglig information. Den får inte bygga på ett ensidigt urval där forskaren lyfter fram det som bekräftar tolkningen och bortser från resten.
3. *Intersubjektivitet*: En korrekt tolkning förutsätter att flera oberoende forskare gör en liknande tolkning av samma fenomen.
4. *Öppenhet*: En tolkning får aldrig vara förutsägbar. En bra forskare är öppen inför alla alternativa tolkningar, förhåller sig kritisk till sina egna fördomar och reviderar succesivt sin förståelse.
5. *Djup*: En tolkning som identifierar djupare betydelser är, allt annat lika, bättre än en tolkning som stannar vid det mer ytliga och manifesta.
6. *Kontextualitet*: Språkliga uttryck och sociala handlingar har olika betydelser beroende på i vilket sammanhang de förekommer. En tolkning som förmår att förstå det enskilda i sitt sammanhang har därför större vetenskaplig kvalitet än en tolkning där det motsatta gäller. Som framhållits inom hermeneutiken är pendlingen mellan del och helhet något av kärnan i den tolkande metoden.

(Ekström & Johansson, 2019, s.15)

Sammanfattat har arbetet skett med den tidigare forskningen som bakgrund och även bekräftat samt jämfört resultatet i studien. Studien har inte arbetat utifrån en förutbestämd hypotes om slutsatsen av studien utan även i urvalsprocessen sett till att samtliga artiklar som passar in på urvalskriterierna haft samma möjlighet att bli en del av studiens underlag. I resultat- och analyskapitlet har resultatet kopplats till teorier eller tidigare forskning för att få en konsistent text som analyserar på djupet i artiklarna.

Det är även viktigt att diskutera begreppet ”missing white woman syndrome” som har en huvudroll i denna studie. Begreppet är inte vidare undersökt utanför Nordamerika vilket gör att de främsta studierna har analyserat detta i en amerikansk kontext, specifikt USA och

genom att dela upp sina offer i kategorier om hudfärg som vit och svart. Då begreppet inte är lika implementerat i den svenska genus- och intersektionalitetsforskningen behöver det sättas i kontexten av det svenska samhället. I Sverige, liksom USA, har vi en historia och nuvarande problematik med rasism och förtryck av olika minoritetsgrupper. Hatbrott som har en grund i främlingsfientlighet och rasism står för över hälften av polisanmälda hatbrottsmotiv och följs av hatbrott mot religiösa grupper (BRÅ, 2021). Enligt en ny studie av Brottsförebygganderådet (BRÅ) är afro-fobiska hatbrott den vanligaste typen av anmälda hatbrottsmotiv i Sverige (BRÅ, 2022). I Sverige finns det en rasism i samhället vilket gör att begreppet blir applicerbart någorlunda liksom hur det tidigare har applicerats i USA. Trots att vi i Sverige inte lika ofta pratar i termer om vita och svarta inom nyhetsrapporteringen, som man ofta gör i USA, finns det en uppdelning av olika etniska och nationella grupper i samhället. Begreppet kan därav stå som en del av analysens underlag trots att studien inte diskuterar offrens hudfärg utan främst deras nationalitet i förhållande till det svenska samhället.

I utförandet av studien, vilket behandlar ett känsligt ämne i fråga om försvunna människor, har jag haft Vetenskapsrådet etikkraV i åtanke (2017). Materialet består av tidningsartiklar där namnen för de försvunna ofta är publicerade. Studien använder sig endast av allmän information som finns publicerad. Namnen på offren som nämns i studien är inte fingerade. De enda namnen som inte är utskrivna är namnen på de som fortfarande lever. Det har gjorts att det endast är gärningsmannen i Lisa Holms fall som skrivs ut med namn. Studien har tagit hänsyn till att inte skriva ut känsliga personuppgifter eller ingående beskriva detaljer om fallen. Även om offren idag tyvärr inte lever är deras familjer och anhöriga fortfarande i livet vilket är en anledning till att namnen är fingerade och studien inte beskriver deras död i detalj, trots att detta skrivs ut i vissa artiklar i urvalet. Studien har arbetat med detta dels utifrån forskningsetiska krav (Vetenskapsrådet, 2017), dels utifrån Södertörns högskolas riktlinjer enligt GDPR för studentarbeten (Södertörns högskola, 2020).

Som tidigare nämnts i inledningen är det inte studiens avsikt att värdera vilka som "bör" få utrymme i media. På inget sätt kommer denna studie att argumentera för eller emot huruvida ett offer ska få medial uppmärksamhet. Denna studie värderar inte ett offer över det andra utan ämnar jämföra nyhetsmedias rapportering av dem.

7. Resultat och analys

I denna del av uppsatsen presenteras resultatet. Här sammanfattas artiklarnas utifrån analys-schemat (se bilaga 1) och de viktigaste beståndsdelarna i materialet. Detta analyseras utifrån tidigare nämnda teorier och jämförs med den tidigare forskningens resultat.

Den tidigare forskningen har i förhållande till begreppet MWWS undersökt hur skillnaderna framkommer i jämförelse med om offret beskrivs som "vit" eller "svart", i referens till offrets hudton. I denna studies analys anpassas detta till det offret som är nationellt svenskt, det vill säga Lisa, och det offret som är asylsökande och har utom nordisk nationalitet, det vill säga Marzieh. Analysen kommer därav, likt Gruenewald, Chermak och Pizzaro (2013), att använda afroamerikaner som referensgrupp trots att de inte är en del av studiens forskningsurval.

7.1 Lisa Holm

Dagens Nyheter - Artikel 1: "Hundratals tog förvål av Lisa Holm"

I den första artikeln från *Dagens Nyheter* beskrivs det hur samhället som Lisa försvunnit ifrån samlats i en kyrka för att ta farväl av henne. Kyrkan är fylld med människor och "hundratals" har samlats vilket gjort att människor även behövt stå utanför kyrkan då de inte fick plats. Platsen där kyrkan är belägen beskrivs som en "idyllisk landsbygd". I artikeln kommer Lisas föräldrar till tals som fått sina önskemål om att spela musik och sätta upp en stor bild av Lisa i kyrkan uppfyllda. Även två män från kyrkan kommer till tals, officianten och prästen.

Officianten, komminister [namn], berättade om de ljusa minnena från Lisas liv. Bara ett kort ögonblick kom han in på hennes tragiska död

(Lisinski, 2015)

Vilket kontrasteras med när prästen pratar om att det som hänt Lisa är "mörkt". Mordet beskrivs som ett "fult tryne" i samhället och går emot normerna vi har i samhället men även inom kristendomen då man inte skall mörda. Den som pekas ut som ansvarig i artikeln är den 35-årige mannen som är häktad och misstänkt för brottet.

Dagens Nyheter - Artikel 2: "Lisa Holms pappa: Hon var så lycklig"

Den andra artikeln följer en del av rättegången och i brödtexten framkommer det att brottet är uppmärksammat. Redan i rubrik kommer Lisas pappa till tals och beskriver Lisa som "så

lycklig”. Han beskriver henne vidare under rättegången som ”En blyg flicka som aldrig skulle ha gått fram till en okänd människa om hon inte blev tvingad” (Ask & Jacobsson, 2015).

Både föräldrarna och hennes syster beskrivs i texten som offer. 35-åringen beskrivs som ansvarig för brottet och förövare vilket således gör Lisa med familj till offer. Det är även 35-åringen som ifrågasätts. Ansvaret är riktat mot honom. Försvaren beskriver dock att han måste få dela sin sida av saken, men detta gör honom inte till ett offer då fler argument för att Lisa är offer framkommer i texten. Lisa beskrivs i texten som lycklig och blyg. I citat framkommer det att hon ”aldrig skulle gått fram till en okänd människa om hon inte blev tvingad” vilket vidare bygger på Lisas roll som offer.

Dagens Nyheter - Artikel 3: ”Kafégäst synas i jakten på försvunna flickan”

I den sista artikel av urvalet från *Dagens Nyheter* beskrivs en sammanfattning av vad som sker i utredningen. Informationen är främst saklig men vissa mänskliga intressen tas upp som visar att fallet är viktigt, något bekräftande till föregående artikel. Exempelvis publicerades Lisas namn och bild endast två dagar efter att hon försvunnit men redan innan hade polisen fått tips.

Även innan bilden publicerades hade det kommit in många tips från allmänheten, men än så länge inget som har gett resultat.

(Lisinski, 2015)

Att denna fakta tas upp visar på ett medborgerligt engagemang där de visar sitt stöd och hjälper till i utredningen. Ytterligare som visar på att brottet är uppmärksammat eller klassas som viktigt är att patrullen som söker efter Lisa är militär. Det beskrivs även att polisen arbetar effektivt i fallet. Familjen visas upp som en kärnfamilj som åkte för att möta upp henne och som identifierar fynden, de kände sin dotter. Misstanken i artikeln riktas mot den man som beskrivits uppträtt konstigt på kaféet där Lisa sommarjobbade. Inget direkt ansvar för brottet finns i artikeln. Då personen som beskrivs ha uppträtt konstigt på kaféet inte är identifierad i artikeln går det bara att anta att det är 35-åringen som sedan åtalas för brottet men detta framkommer inte i artikeln, trots detta kan det vara värt att ta upp honom då gästen beskrivs i artikeln. Attributen som tas upp förutom att fallet är viktigt och engagerat många är att hon är en ung, minderårig, kvinna som är bortförd mot sin vilja av en till synes okänd man medan hon var på väg hem från sin respektabla sysselsättning, sommarjobbet. Denna artikel

är nog den av de tre som är den minst känslomässiga och mest saklig. Trots detta är det flera element i texten som gör att man förstår att fallet var uppmärksammat av allmänheten och viktigt för polisen.

I de tre artiklarna från *Dagens Nyheter* om Lisas fall framkommer det att hon är offret för brottet, den 35-årige mannen är ansvarig för mordet och att fallet är väl uppmärksammat i området, möjligen vidare spritt nationellt. Lisa beskrivs tydligt som offer då hon utifrån de sex attributen av det ideala offret är en yngre (minderårig) kvinna, har en respektabel sysselsättning under perioden brottet skedde då hon arbetade under sommarlovet på ett kafé och var på väg hem från jobbet samt att gärningsmannen är en äldre man som är okänd för henne.

Expressen - Artikel 1: "Lisas sista timmar"

I den första artikeln beskrivs händelseförloppet av dagen hon försvann. Källorna i artikeln är hennes medarbetare, vänner och chef detta gör att artikeln inte endast är saklig utan att Lisa personifieras genom olika beskrivningar från ovannämnda. Ett argument genom textens beskrivning av Lisa är att hon är ordningsam och ansvarsfull. Hon skildras med hög arbetsmoral och beskrivs av chefen som en "stor tillgång" för arbetsplatsen. Hon beskrivs flertalet gånger med attribut som glad och att hon var ansvarsfull.

"...Som vanligt var hon väldigt glad och spred energi runtomkring sig, säger vännen."

"Eftersom Lisa ska jobba dagen efter tar hon det lugnt under lördagskvällen."

"- Hon längtade att få komma i gång att jobba. Hon trivdes bra på jobbet och gillade sina kolleger, säger en vän."

(Nilsson & Abrahamsson, 2015)

Lisas kollegor berättar i artikeln att en märklig man hade kommit till kaféet, det insinueras att det är gärningsmannen som sedan häktas, likt den tredje artikeln från *Dagens Nyheter*.

Expressen - Artikel 2: "35-åringens dom: Livstid", Expressen

För den andra artikeln beskrivs händelsen och upptäckten av Lisas kropp som en "fruktansvärd upptäckt". Händelsen beskrivs som negativ då man även skriver att hon var

”intryckt” i ett smalt skåp. Man skriver även ut detaljer om brottet vilket ingående beskriver skicket som hennes kropp hittades i. Åklagaren menar att mordet handlar om ett sexuellt motiv. Texten innehåller känslomässiga ordval som beskriver stämningen vilket skapar en obehaglig känsla hos läsaren då man får höra vad Lisa gått igenom, det byggs en sympati för henne. Det kommer även fram hur familjen känner vilket porträtteras genom Lisas pappas uppträdande i rättssalen. Genom ordvalen i citaten nedan framkommer det att pappan är arg, frustrerad, sorgsen.

” [...]säger pappan sammanbitet.”

”Med blicken spänd i Nerijus Bilevicius ställer pappan under förhöret en fråga till den mordåtalade 35-åringen.”

(Abrahamsson, 2015)

I artikeln, synnerligen i slutet, tas det upp att fallet varit omtalat och skapat ”stor sorg” samt ”berört många människor”, återigen beskrivs det att fallet är viktigt för flera än endast familjen. Hon beskrivs även i denna artikel som ett offer i form av minderårig flicka, respektabel sysselsättning med sommarjobbet, förövaren är en stor, äldre, okänd man. Det nämns även att hon hade ett ”vanligt liv” framför sig att se framemot, något hon nu berövats. Det är 35-åringen som bär ansvaret i texten för brottet, för att ha berövat henne det vanliga livet hon hade framför sig. Detta framkommer dels utifrån den tekniska bevisning som tas upp i artikeln från rättegången, dels att även hans frus DNA ska finnas på Lisas underkläder. Han yrkar dock på att han aldrig träffat Lisa. Försvarsadvokaten kritiserar media för att de dömt klienten på förhand. Gärningsmannen beskrivs i artikeln som trött och sliten efter att ha suttit häktad i fem månader. Trots denna beskrivning av att han är nedgången är den tekniska bevisningen starkare än att försvarsadvokaten yrkar att man dömt klienten på förhand via media, han är därav fortfarande förövare. I bevisningen tar exempelvis upp att de hittat våldsporr på 35-åringens dator i samband med att de beskriver att de hittat den misstänktes sperma i ladan där Lisa hittats.

Expressen - Artikel 3: ”Lisa Holms sista sms till familjen: Åker nu”, Expressen

Den tredje artikeln om Lisas fall beskriver hennes sista kommunikation med hennes familj. Artikeln tar upp att det var första dagen som föräldrarna inte hade skjutsat sin dotter till jobbet. Hon hade fått tillåtelse att ta mopeden men behövde höra av sig innan hon skulle åka

hem. Detta gjorde hon genom ett sms till sin pappa med orden ”Nu åker jag.”. Faktan i artikeln kommer från pappans polisförhör och är främst saklig. I artikeln beskrivs det att pappan fick ett samtal strax efter sms:et som han själv antog var en fickringning. Det finns en mening i artikeln som hade kunnat kopplas till känslor eller saknad vilket lyder ”Det är det sista familjen hör från sin dotter.” (Hellberg, 2015).

Utav de tre artiklarna är det den som är mest saklig och inte visar på särskild moral eller mänskliga intressen. Lisa beskrivs inte heller i någon längre utsträckning i artikeln utan personifieras endast genom att hon hur beskrivs agera genom sms:et och samtalet. Hon framstår som punktligt eller duktig då hon följer reglerna hennes familj lagt fram för att hon ska få åka med mopeden till extrajobbet. I artikeln beskrivs detta genom meningen ”Och precis som hon hade gjort upp med sin familj, skickade hon ett sms till sin pappa.” (Hellberg, 2015)

I de tre artiklarna från *Expressen* är samtliga artiklarna relativt sakliga i jämförelse med artiklarna från *Dagens Nyheter* då de går igenom fallet som en tidslinje.

7.2 Marzieh Amiri

Dagens Nyheter - Artikel 1: ”Man häktad för mord på 16-årig flicka”

I den första artikeln från *Dagens Nyheter* nämns det att hon är gift med en ”äldre man”, något som kan kontrasteras med att hon även beskrivs ha en relation med en ”jämnårig pojke”. Här finns definitionerna som ”man” och ”pojke” vilket skiljer dem två åt då Marzieh själv beskrivs som ”flicka” i artikeln, kan tänkas att det då inte passar ihop att en ”flicka” ingår i en relation med en ”man” utan det blir då normbrytande på grund av ålderskillnaden och barngiftmålet.

I artikeln tas det upp att Marzieh hade en relation med sin förövare och att han inte var okänd.

”Enligt åklagaren ska mannen och flickan känt varandra sedan tidigare.”

”Flickan var formellt sett gift med en äldre man, han som enligt uppgift nu är häktad i sin frånvaro [...]”

(Ritzén, 2016)

Det är 38-åringen som bär ansvaret i artikeln då det skrivs ut att mannen är häktad och misstänkt för mordet med hedersmotiv. Attributen som skildras i artikeln för att beskriva henne är endast ålder och social status som asylsökande i Sverige. Inga känslomässiga fakta kommer fram i artikeln.

Dagens Nyheter - Artikel 2: "Död 16-åring var ensamkommande flicka"

Den andra artikeln från *Dagens Nyheter* tar också upp mordet som huvudtema och hedersmotivet. Artikeln går igenom händelseförloppet från att hon försvann samt ger en bakgrund. En vinkling är att det verkar som att polisen hålls ansvarig då de hade kunnat göra mer.

Få polisiära åtgärder vidtogs vid anmälan, till exempel gjorde man aldrig någon eftersökning av hennes telefon, enligt källorna.

(By, 2016)

Ett vittne ska ha sett en flicka släpas in i skogspartiet där Marzieh sedan återfanns på natten mellan torsdagen och fredagen. Man vet inte om polisen åkte till platsen vid tillfället eller inte. Polisen säger att ensamkommande relativt ofta anmäls som försvunna, det är anledningen till att de inte skulle agerat. Det tas upp att det fanns en hotbild mot Marzieh vilket skapar en offerbild. Vissa av dessa hot fanns dokumenterade i hennes pojkväsns mobil. Det beskrivs att hon är formellt gift med en "betydligt äldre landsman", man skriver dock inte ut vart hon eller 38-åringen kommer ifrån. Även i denna artikel beskrivs pojkvännen som "jämnårig", som en bättre match på grund av åldern.

Utifrån attributen för hur hon beskrivs är det som ovan endast med ålder, som flicka och hennes status som asylsökande. Känslomässiga fakta är inte framträdande i artikeln.

Dagens Nyheter - Artikel 3: "Död 16-åring var ensamkommande"

Dagens Nyheter's tredje artikel om Marzieh fallet skiljer sig från de två första. Den är endast 95 ord lång. Varför denna artikel är vald är då det var den enda som fanns för fallet utöver de två övriga. Faktan i artikeln kommer från de som leder mordutredningen samt kammaråklagaren. De säger att förundersökningssekretess råder och artikeln beskriver dem som "mycket förtegn" om utredningen. Artikeln nämner hennes ålder, sociala status som asylsökande flykting och att hon är från Afghanistan. I artikeln beskrivs när hon blev anmäld

som försvunnen, vilka som låg bakom anmälan vilket var HVB-boendet, godemannen och pojkvännen, samt att det ska ha funnits en hotbild. Inga känslor, moral eller mänskliga intressen framkommer förutom att det fanns folk som saknade henne eller märkte hennes försvinnande genom att de anmält henne som försvunnen. Ansvaret för att lösa fallet ligger hos polisen. Ansvaret för fallet, det vill säga vem som är förövare nämns inte alls. Det nämns inte heller något om giftermålet utan den enda relationen som tas upp är pojkvännen som en person som låg bakom anmälan.

Marziehs namn nämns inte i någon av de tre artiklarna från *Dagens Nyheter*. Sakliga fakta dominerar artiklarna och de som främst kommer till tals är åklagare och polis. Mänskliga intressen och känslomässiga beskrivningar förekommer inte i texterna förutom när det beskrivs att det fanns en hotbild mot Marzieh vilket argumenterar för rollen som offer. Hedersmotivet nämns också i texterna, något som kan vara normbrytande. Gärningsmannen nämns inte heller vid namn i någon av artiklarna. Det nämns att han är äldre än Marzieh, men inte exakt hur gammal. Marziehs ålder skrivs ut, endast i en av artiklarna nämns det att hon är från Afghanistan. Utifrån attribut med ideala offer är hon kvinna och yngre än sin gärningsman

Expressen - Artikel 1: "Vännen: Han erkände mordet på Marzieh, 16"

I den första artikeln från *Expressen* skildras förloppet kronologiskt från att Marzieh kommer till Sverige, hennes liv på boendet, försvinnandet och rättegången. Artikeln har en del hårda fakta som datum när olika saker skedde men har även mjukare källor som hennes pojkvän, vän till Marzieh och anhöriga till 38-åringen. Det är genom dessa källor som Marzieh personifieras. Här beskrivs det främst på olika sätt att hon var rädd.

Personal på HVB-hemmet berättar i polisförhör att Marzieh under sin sista tid i livet "var orolig och rädd samt gav uttryck för att hon kände sig förföljd". Hon uttryckte också särskild rädsla för att ta sig mellan tunnelbanestationen och boendet. Flera personer berättar att hon kände sig rädd för "mörker, skog och att gå själv". Enligt en psykolog från BUP berättade Marzieh att hon pratat om att hon fick panik av känslan att någon tog stryptag på henne.

(Svanberg, 2019)

Artikeln tar upp några mänskliga och känslomässiga intressen samt personifierar de medverkande. Här beskrivs hennes pojkvän som ung, möjligen i relation till 38-åringens ålder som nu skrivs ut. Det nämns att anhöriga till 38-åringen var rädda för honom, detta hjälper till att måla upp honom som den stora förövaren. 38-åringen ska även ha trakasserat henne och berättat hur han mördat henne för en bekant.

Man kan argumentera för att en del av ansvaret hamnar hos Marzieh. I artikeln beskrivs det att hon träffade 38-åringen *trots* (egen kursivering) att hon var rädd för honom. Det står dock sedan att hon inte vågade hålla sig undan för länge från honom.

Det nämns även att hon ska ha en ung dotter kvar i Iran. I artikeln tas det även upp att hennes föräldrar ville närvara men blivit nekade:

Föräldrarna har ansökt om att få närvara vid rättegången, men har fått nej på grund av att risken anses för stor att de ska stanna i Sverige.

(Svanberg, 2019)

Expressen - Artikel 2: "Sista filmen på Marzieh före misstänkta hedersmordet"

Expressens andra artikel har fler gestaltningar av Marzieh och 38-åringen. Artikeln handlar om rättegången och återigen om hedersmotivet som ska ligga bakom mordet. Här beskrivs att Marzieh har positiva känslor till skillnad från föregående artikel. Hon beskrivs vara kär i en pojke, skratta och vara glad. 38-åringen beskrivs ha en "mörkblick" när han ser en video av Marzieh och sedan bita sig i sidan av kinden.

När filmen spelas upp i rättegången tittar hennes mordåtalade make [namn], som nekar till brott, först på den med mörk blick, sedan tittar han ner och biter sig på insidan av kinden.

(Sjöshult, 2019)

I artikeln står det att han är svartsjuk och han beskrivs med negativa attribut. Marziehs relation med 38-åringen beskrivs som negativ medan relationen med pojkvännen beskrivs som positiv och det står att hon är kär.

Det är pojken som spelat in filmen och hon ser glad ut. Just den här stunden tycks allt hennes elände vara som bortblåst.

(Sjöshult, 2019)

38-åringen är ansvarstagande även i denna artikel inte bara för mordet men även för barngiftemål som nämns samt smuglingen av Marzieh till Sverige.

Flera av attributen eller beskrivningarna av fallet som tas upp är aspekter som går mot normen. Dels beskrivs Marzieh som en barnbrud. 38-åringen ska ha betalat hennes familj för att gifta sig med dottern. Marzieh ska då ha ingått giftermålet för att ge familjen en bättre ekonomi, frågan om skuld kan här riktas mot familjen. Även hedersmord tas upp som avvikande. Det skrivs i texten att 38-åringen ska dömas ”extra hårt” på grund av hedersmotivet. 38-åringen själv menar att han är oskyldig och att han och Marzieh överfölls i skogen av okända män, det ska vara sista gången han såg henne.

Expressen - Artikel 3: ”Pojkvännen om mördade Marziehs sista svåra tid”

I den tredje och sista artikeln från *Expressen* står pojkvännens narrativ i fokus via rubriken. Utifrån hans perspektiv beskrivs det att Marzieh var rädd för 38-åringen. Pojkvännens känslor tillsammans med Marzieh beskrivs. Utifrån en video ska hon uppfattats som glad då hon skrattar och ler. I artikeln beskrivs det även att pojkvännens ”desperation växte” när han inte fick tag i Marzieh. Artikeln tar upp att 38-åringen och Marzieh var gifta i ”hemlandet”, de skriver inte ut Afghanistan. Det står även att 38-åringen redan hade en fru i Sverige. En svensk norm som bryts här är den om det monogama giftermålet då han är gift med två kvinnor samt att Marzieh är minderårig, vi vet ej hur gammal den andra frun är. En annan norm som bryts vilket kan göra att Marzieh bär mer skuld för mordet för att hon *kanske* (egen kursivering) har ljugit om sin ålder.

Under rättegången har det också framkommit uppgifter att [namn] var äldre än 16 år och att [namn] hotade att gå till polisen om hennes riktiga ålder om hon lämnade honom. En halvsyster hävdar att Marzieh var 21 år gammal när hon dog.

(Svanberg, 2019)

Det skulle betyda att hon inte var minderårig när hon kom till Sverige som hon sa att hon var. Ansvar för vem som begått ett brott är ändå på 38-åringen. Det tas även upp i artikeln att det

enligt 38-åringen var pojkvännens fel att "hans fru" (Marzieh) hade försvunnit. 38-åringen beskrivs även som en skrämmande person då flera vittnen inte ville vittna när han befann sig i rummet. Vid två tillfällen ska han ha suttit i ett annat rum och endast kunnat höra vittnesmålen.

Utifrån offer attributen är hon kvinna, underlägsen då han är äldre och stark, *kanske* (utifrån vad artikeln tar upp) minderårig.

I *Expressens* artiklar nämns både Marzieh och 38-åringen vid namn. Här skrivs även deras ålder och etnicitet ut. I dessa artiklar förekommer mer gestaltning och beskrivning av de inblandade i fallet. Likt föregående artiklar om Marziehs fall beskrivs hon utifrån attributen om det ideala offret som en ung kvinna där förövaren har makt men *inte* är okänd. I dessa artiklar personifieras Marzieh och 38-åringen genom olika beskrivningar kring hur de betar sig. Fler kommer även till tals i dessa artiklar som vänner och hennes pojkvän. 38-åringen är den som främst är ansvarig i artiklarna.

7.3 Jämförande analys av resultatet

Utifrån resultatet finns det fler skillnader än likheter mellan rapporteringen av fallen i sin helhet samt hur dags- respektive kvällspress rapporterat om fallen.

Likheter i rapporteringen

En likhet är att både Lisa och Marzieh beskrivs som offer inte bara i en juridisk mening utan även genom de ordval som gjorts för att beskriva dem. I samband med detta beskrivs även gärningsmännen på liknande sätt som avvikande. Gärningsmännen, 35-åringen i Lisas fall och 38-åringen i Marziehs fall, målas upp som ansvariga för brotten. De beskrivs som förövare då de är äldre, män och har en maktposition. De beskrivs exempelvis genom att 35-åringen ska ha uppträtt "konstigt" på Lisas arbetsplats och att 38-åringen hade en mörk blick och bet sig i kinden under rättegången för Marziehs mord.

Utifrån Christies teorier kan man tolka det som att huruvida det finns en tydlig offerroll byggs utifrån förövarens roll och vice versa (Christie, 1986). Gentemot detta beskrivs offren, Lisa och Marzieh, som underlägsna till sina starka och stora förövare. De är yngre, båda två beskrivs i rapporteringen som "flickor" och har på något sätt en underminerad position i form av att förövaren i Lisas fall är okänd för henne och att det kom som en överraskning och i

Marziehs fall var hon en ”barnbrud” och han hotade henne återkommande. Attributen som de beskrivs med är även oskuldsgörande. Detta förekommer främst i Lisas fall då hon beskrivs som blyg och ”tvingad” till att interagera med okända. Det finns inte någon misstanke gentemot Lisa att hon kan vara en del av ansvaret för brottet, hon har inte utsatt sig själv för fara.

Ytterligare en likhet är att det inte bara är myndigheter som kommer till tals i artiklarna utan även personer ur Marzieh och Lisas liv, dock i olika utsträckning. Anhöriga kommer till tals i båda fallen. I Marziehs fall är det främst pojkvännen som beskrivs. Han beskrivs som en person vilket gav Marzieh glädje. I likhet med hur Lisas familj beskrivs som ofta kommer till tals i artiklarna blir han också ett offer. Pojkvännen är lämnad kvar efter Marzieh och både han och Lisas familj ville det bästa för dem genom att de exempelvis som Lisas familj körde henne till jobbet eller som Marziehs pojkvän vilket ville följa med henne för att möta 38-åringen. Det är även deras anhöriga som beskrivs i artiklarna som har agerat på något sätt. Lisas pappa beskrivs ha mött upp hennes chef på arbetsplatsen och tillsammans letade dem efter Lisa. Han kommer även till tals och beskrivs flera gånger i artiklarna och porträtterar en ilska och saknad. Detta liknas med hur Marziehs pojkvän var den som, tillsammans med hennes godeman och HVB-boendet, anmälde henne som försvunnen och ville följa med henne när hon skulle hem och möta 38-åringen. Pojkvännen blir även ett offer då han i en artikel nämns bo på ett skyddad boende.

Skillnader i rapporteringen

Trots att det finns likheter i vilka som kommer till tals i rapporteringen och beskrivningen av gärningsmännen finns det även skillnader i detta. Exempelvis kommer Lisas familj till tals flertalet gånger i artiklarna, medan Marziehs familj nämns i en artikel. Lisas familj porträtteras även tillsammans med Lisa som offer. I artiklarna beskrivs deras sinnesstämning genom att berätta hur de såg ut eller hur de uttrycker sig exempelvis under rättegången som exempelvis med *Expressens* beskrivning av Lisas pappa under rättegången ” [...]säger pappan sammanbitet.” (Abrahamsson, 2015).

Till skillnad från detta beskrivs Marziehs familj främst som frånvarande. Enda gången Marziehs familj nämns i artiklarna är när de en gång beskrivs som att de *ville* (egen kursivering) medverka vid rättegången men inte fick.

Föräldrarna har ansökt om att få närvara vid rättegången, men har fått nej på grund av att risken anses för stor att de ska stanna i Sverige.

(Svanberg, 2019)

Dessa beskrivningar gör att även familjerna för de två offren skiljer sig från varandra utifrån ett intersektionalitetsperspektiv då grupperna som utgörs av de två familjerna utifrån dimensionen nationalitet befinner sig på två olika sidor av spektrumet då Lisas familj är svenska medborgare och Marziehs familj inte är det (Roosvall & Widestedt, 2015, s.35). Andrafierings teorin om att minoritetsoffer inte personifieras i samma utsträckning som andra offer utan beskrivs som grupp förekommer också i texterna (Graf, 2019, 315). Marziehs familj förekommer endast med indirekta citat tillskillnad från Lisas familj som kommer till tals både direkt och indirekt. Marziehs familj har även en lägre social status då de inte är nationellt svenska medborgare och de får därav inte tillåtelse att delta vid sin mördade dotters rättegång. Att de även beskriver Afghanistan som "hemlandet" i stället för att skriva ut namnet skapar en känsla av att Sverige inte var Marziehs hem trots att hon bodde här. Detta i sin tur skapar också ett utanförskap, ett "dem" där Marzieh och hennes familj beskrivs som avvikande (Brune, 2006, s.91).

En tydlig skillnad är deras bakgrund och hur de beskrivs. Trots att de båda beskrivs främst som offer i rapporteringen skulle man kunna göra en jämförelse i vilka attribut som används för att beskriva dem två och således påverkar om de uppfyller Christies principer för ett idealt offer (2010).

Lisa beskrivs som tidigare nämnts främst med positiva attribut som i artikeln från Dagens Nyheter där hennes liv beskrivs som "ljus". Marzieh å andra sidan har i en mån en skuld på sig som offer då det beskrivs i en artikel att hon träffade sin förövare, som hon kände, trots att hon var rädd. Det vill säga att hon själv tog beslutet och "utsatte" sig för sin förövare. I Marziehs fall finns det vissa fakta som gör att hon inte målas upp som samma offer som Lisa då hon exempelvis kände sin förövare och möjligen ljög om sin ålder. Detta resultat återkommer även i Gruenewald, Chermak & Pizzaros studie (2013). De finner att det ideala offret är attackerat av främlingar. I deras hypotes ska dessa ses som mer sårbara vilket gör att de bär ett mindre ansvar för att ha fallit offer (Gruenewald, Chermak & Pizzaro, 2013). Detta stämmer samman med rapporteringen kring Lisa och Marzieh. Som tidigare nämnts är förövaren känd för Marzieh vilket även i samband med Christies sex principer för det ideala

offret gör att hon inte blir ett lika idealt offer som Lisa (Christie, 1986). Att 38-åringen även beskrivs vara från ”hemlandet” skapar ytterligare en relation mellan offer och förövare, man förtydligar det de har gemensamt och Marziehs roll som offer minskar. Hon beskrivs oftast med attributen ”rädd” eller ”hotad”. Det som också gör att hon kan bära en viss skuld och inte målas upp till ett offer på samma sätt som Lisa är att hon, enligt en källa i en artikel, anklagas för att ha ljugit om sin ålder. Hon skulle då enligt denna källa inte vara minderårig. Principerna som Marzieh fyller utifrån ideala offer är två av sex då hon är svag, i form av att vara asylsökande och har en hotbild, gärningsmannen är stor och ond då han är äldre än henne och flera har sagt sig vara rädda för honom inklusive Marzieh själv (Christie, 1986)

Lisas fall uppfyller samtliga principer, synnerligen punkt sex ”Offret ska vara tillräckligt mäktigt och kräva status som ”idealt offer” (Christie, 1986). I flera av artiklarna skrivs det ut att Lisa är saknad av samhället, saknaden porträtteras på olika sätt. Ett exempel är när en kyrka fylls för att hedra hennes liv. På flera sätt målas hon upp i artikeln nästan som i ett gudomligt ljus på grund av kyrkan som befinner sig på den ”idylliska landsbygden”, med hennes porträtt upphängt i kyrkan och beskrivningarna om livet som ljust och händelsen som mörkt, det är nästan som att hon helgonförklaras som det ideala offret.

Studiens resultat liknar det resultat som återfinns i den tidigare forskningen angående vilka attribut som beskriver offer av olika etniciteter (Slakoff & Fradella, 2019) samt vad som ger minoritetsmord ett högre nyhetsvärde (Gruenewald, Chermak & Pizzaro, 2013). Lisa målas upp som en ordentlig, ”duktig”, flicka. Hon tog körkort för sin moped så fort hon fyllde 15-år, beskrivs som en stor tillgång på jobbet av sin chef samt att hennes mamma beskriver att hon tog ansvar och exempelvis stannade hemma en lördagskväll då hon skulle jobba tidigt på söndagen. I förhållande till detta kan vi se skillnader i exempelvis vilka som berörs av fallet, vilka som kommer till tals i artiklarna samt hur offren beskrivs. Endast i en av artiklarna kring Marzieh beskrivs hon med positiva attribut som ”glad”, detta till skillnad från Lisa som främst beskrivs med positiva egenskaper som exempelvis ”lycklig” och att hon hade livet framför sig. I Lisas fall är det inte bara hon själv som beskrivs utan även hennes liv. Hennes liv beskrivs som lyckligt och ljust. Hon levde inte i skräck eller med oro som Marzieh gjorde. Lisas fall är överraskande, oförutsägbart, vilket skiljer fallen åt. I Lisas fall är det oftare förekommet att bildspråk eller andra retoriska grepp/ordval används som för läsaren i en specifik riktning. I fallet med Lisa kommer hennes familj eller vänner till tals i samtliga artiklar och ibland är de även, tillsammans med Lisa, offer i artiklarna. Detta då ordvalen som

beskriver dem i artiklarna eller citaten som tas med aldrig är anklagande mot dem utan endast anklagande mot 35-åringen. Det beskrivs även i artiklarna att flera sörjer hennes död och att fallet har berört samhället. Lisa som etnisk och nationellt svensk skulle utifrån resultaten från den tidigare forskningen kunna kategoriseras likt de vita kvinnor som fått större medial uppmärksamhet samt haft en högre grad personifiering i media. I jämförelse till detta skulle Marziehs fall kunna liknas med minoritetsgrupper som inte får lika mycket uppmärksamhet i media (Gilchrist, 2010).

Utifrån intersektionalitetsteorin ser vi även här tydliga skillnader på hur representationen skiljer sig mellan offren. Fabregat och Kperogi (2019) menar att media, som präglas av en ”vithetsnorm” och har ett framträdande ”vitt perspektiv”, är mer benägna att rapportera om det som bäst passar normen. Lisa som är etnisk svensk och svensk medborgare är då av ett större intresse för den mediala bevakningen då hon är en del av vithetsnormen. Hon är en ung, blond, blåögd flicka, med familj i Sverige och ett sommarjobb. Lisa är en del av det svenska samhället vilket då delar hennes intressen. Till skillnad från detta är Marzieh en afghansk medborgare, asylsökande till Sverige, med mörkt hår och mörka ögon. Hon är en ”invandrare” en som inte är född eller uppväxt i Sverige, hon är inte svensk medborgare ännu heller. Trots att hon kan dela samma intressen som andra i Sverige blir hon en minoritetsgrupp som inte delar samma förutsättningar och faller utanför normen. Detta kan göra att hon inte får samma mediala fokus som Lisa. Utifrån detta kan det mediala intresset för Lisas fall som blev uppmärksammat av allmänheten också tänkas förklaras via Sommers (2016) teori att hennes fall genererar mer pengar då fler vill läsa om det vilket gör att redaktionerna går vinnande.

Marzieh beskrivs endast med det positiva attributet ”glad” i en artikel tillskillnad från Lisa som läsaren kommer närmare när hon beskrivs från flera olika vänner och familj. Hon beskrivs i majoriteten av artiklarna med känslomässiga attribut samt beskrivs vara ansvarsfull. I Slakoff och Fradellas (2019) undersökning finner de att svarta kvinnor endast beskrivs med yrkesstatus och ålder för att humaniseras. Detta liknar de fynd denna studie hittat i artiklarna där Marziehs sociala status som asylsökande ofta beskrivs i samband med hennes ålder. Dock beskrivs inget om hon har något jobb på sidan eller hur det går i skolan.

Utifrån begreppet MWWS finns det flera faktorer som kan komma att förklara skillnaden i rapporteringen och visa på hur missing white woman syndrom ter sig i materialet. Sommers

beskriver att uppmärksamheten som fallet fått kan påverka polisens aktivitet och engagemang (2016). Trots att det inte framkommer att det har tagit längre tid att lösa Marziehs fall än nödvändigt beskrivs att Lisas fall var uppmärksammat inom polisen då de även hade en militär sökpatrull. Det framkommer även i Marziehs fall en viss kritik mot polisen i en artikel då de anklagas för att inte ha tagit fallet på så stort allvar och borde ha engagerat sig tidigare. Då det även finns ett citat från polisen som beskriver att asylsökande ofta försvinner men sedan kommer fram kan det uppfattas som att fallet inte hade högprioritet på grund av tidigare fall.

De två fallen skiljer sig inte bara i hur de rapporterats om utan även i den mängd artiklar som finns om respektive fall. Lisas fall bekräftar det Gwen Ifill sa då hon myntade begreppet om missing white woman syndrome (Purnell, 2021) då fallet fått stor medial uppmärksamhet i relation till Marziehs medierapportering. Ett resultat som även återfinns i Sommers studie (2016) där genus och etnicitet påverkade upprepad nyhetsrapportering.

8. Slutsatser & diskussion

Studiens syfte är att undersöka och jämföra medierapporteringen av två försvunna kvinnor. Analysen utgår utifrån olika faktorer som genus och nationalitet med Christies ideala offerteorin, intersektionalitetsteorin med "missing white woman syndrome" och "andrafiering" som teoretisk bakgrund. Studien ämnar svara på fyra frågor. I detta kapitel sammanställs svaren i relation till tidigare forskning. I slutet av kapitlet diskuteras vidare forskning och forskningsfältet.

Hur gestaltas fallen i dags- respektive kvällspress?

För hur fallen gestaltas och presenteras i dags- respektive kvällspress är det övervägande skillnader mellan fallen. Den likhet som finns mellan de båda fallen är att *Expressen* ofta går in mer i detalj hur brottet har gått till och hur utredningen ser ut.

I Marziehs fall finns det märkbara skillnader i hur hon presenteras i *Dagens Nyheter* respektive *Expressen*. I dagspressen personifieras hon inte genom varken attribut för att beskriva henne eller ens med namn. Även gällande antal artiklar för fallet är dessa väldigt få i förhållande till antalet artiklar som finns för Lisas fall. Lisa personifieras även i samtliga artiklar från *Dagens Nyheter*. För Marziehs fall är den nästan raka motsatsen. *Expressen* beskriver hennes situation och tar upp hennes namn, ålder, sociala status samt etnicitet. De har även med källor som inte endast är diverse myndigheter eller polis utan även hennes familj, vänner och pojkvän. *Expressen* beskriver hennes situation som asylsökande och boende på HVB-hem och har även med källor som inte endast är diverse myndigheter eller polis utan även hennes familj, vänner och pojkvän. Det är i artiklarna från *Expressen* man faktiskt får en bild av Marzieh och även där hon för första gången beskrivs med positiva attribut då hon beskrivs som glad med hennes pojkvän. I fallet med Lisa beskrivs hon som person i bägge nyhetsmedier. *Expressen* är något mer sakliga som tar upp mycket fakta om hur brottet gått till och hur utredningen skett. Trots detta är det flera inslag där faktan är från hennes familj, vänner, kollegor eller bekanta vilket gör att känslomässiga inslag ofta förekommer.

Vad är det som beskrivs hos offret? Finns det en skillnad i hur de två olika offren beskrivs?

Som nämnts i resultat och analys beskrivs båda offren utifrån vissa, i Lisas fall samtliga, principer av Christies ideala offer (1986). För Lisas fall finns det fler känslomässiga och

mänskliggörande inslag över lag i artiklarna som beskriver attribut om henne och hennes familj samt beskrivningar om hur fallet påverkat samhället. I fallet med Lisa beskrivs hon med positiva attribut vilket beskriver hennes person i bägge nyhetsmedier då hon beskrivs som exempelvis blyg, ha god arbetsmoral och lycklig. Det är flera inslag där faktan är från hennes familj, vänner, kollegor eller bekanta vilket gör att känslomässiga inslag ofta förekommer. Därav beskrivs hon som person i majoriteten av artiklarna. Hon tillskrivs attribut som beskriver hur hon arbetade på arbetsplatsen och, speciellt, hennes pappa kommer till tals ofta. Lisas personifiering är mer nyanserad än Marziehs över lag. Detta resultat överensstämmer med resultat från tidigare forskningen (Slakoff & Fradella, 2019).

Expressen beskriver Marziehs situation som asylsökande och boende på HVB-hem och har även med källor som inte endast är diverse myndigheter eller polis utan även hennes familj, vänner och pojkvän. Det är i dessa artiklar Marzieh personifieras och för första gången beskrivs med positiva attribut då hon beskrivs som glad med hennes pojkvän.

Vilka kommer till tals? Vilken roll spelar dem?

De som kommer till tals i artiklarna är, förutom diverse myndigheter och polis för båda fallen, familj, vänner och andra anhöriga. Detta är något som fallen har gemensamt.

I Marziehs fall är det hennes pojkvän samt vännerna som sa att hon var rädd för 38-åringen. I Marziehs fall är det främst sakliga fakta som kommer fram i artiklarna. Dock skapas ett offerskap även för hennes pojkvän. Inte då han känslomässigt gestaltas som ett offer men han beskrivs som en efterlevande samt att han bor på skyddat boende. Lisas familj utgör också en offerroll som beskrivs som lidande. Samhället i stort skulle kunna ses som offer på grund av den sorg som Lisas död medförde. I artiklarna kring Lisas fall används samhället och familjen för att underbygga och dramatisera mordet på Lisa. Det blir ännu mer av en tragedi än Marziehs fall då ännu fler till synes påverkas av Lisas död. Således är det även fler människor som kan agera källor och beskriva Lisa vilket gör att hon får en mer tredimensionell person än Marzieh. Marziehs familj i hennes fall används mer för att skapa ett avstånd mellan Marzieh och Sverige. Tillsammans med familjen beskrivs det att hon inte är en del av det svenska samhället då även hennes familj inte tillåts delta. Som tidigare tagits upp i analysen kan vi se likheter med andrafieringsteorin där beskrivningen av Marziehs anhöriga och hennes förövare stödjer narrativet att Marzieh inte är en del av samhället på samma sätt som Lisa.

Sammanfattat kan man säga att de som kommer till tals i Lisas fall används för att beskriva varför fallet är viktigt och läsaren bör känna en sammanhållning och sympati för familjen.

Medan Marziehs anhöriga används för att skapa en distans mellan läsaren och offret då de inte är en del av samma grupp.

Hur skapas förövare och offer i mediernas rapportering? Vem bär ansvaret/skulden?

Offer och förövare skapas i texten i korrelation med de som är offer och förövare även juridiskt. Offer beskrivs som svagare än sina förövare utifrån deras ålder, personbeskrivningar och genus. Förövarna beskrivs som motsatsen. De beskrivs som äldre, med attribut vilket beskriver ondska eller mörker samt med det motsatta genuset då de är män. Utefter Christies ideal står förövare och offer på två sidor av ett spektrum av ett typ-offer och typ-förövare. Detta är dock främst i Lisas fall då hon beskrivs som ett idealt offer vilket även gör 35-åringen till den ideala förövaren. Marziehs fall som tidigare nämnts inte utgör en ideal situation för offer och förövare då de känner varandra, Marzieh inte är i samma utsatta position som Lisa då hennes fall inte är lika överraskande samt att Marzieh möjligtvis inte är minderårig. Utöver detta fastställs offer och förövare likt Lewis, Hamilton och Elmores resultat (2021). Det verkar finnas en tydlig bild som även skildras i media utifrån Christies principer (Christie, 1986).

8.1 Diskussion av slutsats

Studiens resultat bekräftar de resultat som framkommit i den tidigare forskningen om MWWS. Ett offer som passar in i samhällsnormen som vit, i detta fall svensk medborgare och kvinna, samt är underordnad sin förövare får större medial uppmärksamhet (Slakoff & Fradella, 2019., Sommers, 2016., Gruenewald, Chermak & Pizzaro, 2013., Lewis, Hamilton & Elmore, 2021). Detta bevisas genom i vilken utsträckning offren personifieras, vilka attribut som tas upp, vem som kommer till tals samt hur offer och förövare beskrivs. Fallet Lisa Holm är ett typexempel på ett idealt offer som passar in i samhällsnormen i Sverige som en svensk medborgare, blond och blåögd ung kvinna.

Att som forskare kategorisera människor utifrån hudfärg kan vara problematiskt och känsligt då man som forskare tillskriver ett fack åt en individ som möjligen inte identifierar sig på samma sätt. Dock går det inte att förneka, som nämnts i metodkapitlet, att det förekommer rasism i det svenska samhället, synnerligen mot afrosvenskar. Om vi i dagens samhälle då ”inte ser hudfärg” eller förnekar att det finns skillnader mellan olika kulturer och etniciteter, samt hur dessa människor behandlas, förnekar vi även de maktordningar och den

diskriminering som minoritetsgrupper dagligen utstår. Det betyder att man förnekar privilegier som vita människor har och som skapar klyftor i samhället.

Det behöver inte i sig vara problematiskt eller skadligt att vi påpekar hur egenskaper som etnicitet, kulturell tillhörighet och nationalitet skiljer dem åt, det är trots allt detta som utgör en stor del av vår person och gör oss till individer. Dock är det viktigt att man inte behandlar personer olika utifrån aspekter som de själva inte kan påverka. Medias rapportering och språkbruk normaliserar en bild av stereotyper som sedan återskapas av samhället (Hirdman & Kleberg, 2015, s.9–10). Genom nyhetsmedias nyhetsvärdering och uppmärksammande av specifika fall, som exempelvis fallet Lisa Holm, blir det tydligt hur olika fall värderas vilket i sin tur kan skapa en bild av vem som anses som nyhetsvärdig och inte. Därav är det av största vikt att rapporteringen är densamma, oavsett vem den handlar om. Ett konkret exempel på detta är antalet artiklar om respektive fall som studien undersökt. Antalet artiklar från *Dagens Nyheter* angående Marzieh Amiris fall är endast en bråkdel av de som finns om Lisa Holm. Det gör att Lisa Holms fall har en större sannolikhet att uppmärksammas av allmänheten, inte bara för att hon är nationellt svensk utan även då det finns mer material som beskriver fallet. Hur förhåller sig detta till objektivitetsidealet inom journalistiken att hålla sig saklig och opartisk? (Kleberg, 2015, s.23). Medieforskaren Liebers (2010) studie fann att icke-vita medarbetare på en nyhetsredaktion i USA var mer benägna att peka ut problematiken kring rapporteringen om hur olika fall ges olika mycket uppmärksamhet. Detta kan jämföras med hur de svenska medierna publicerade stora mängder artiklar om Lisa Holm och endast ett fåtal om Marzieh Amiri. Detta blir inte en opartisk rapportering då man prioriterar ett fall endast då offret uppfyller samhällsnormen som en ung, svensk kvinna. Trots att detta möjligen inte sker med avsikt från redaktionernas håll är detta en verklighet som påverkar och återskapar normer kring vad och vilka som har ett högre nyhetsvärde. Man skulle kunna argumentera för att det endast finns ett begränsat utrymme i nyhetsmedia, specifikt i print. Dock måste man ändå ställa sig frågan om varför det är fallet med Lisa Holm som flitigt rapporteras om och inte Marzieh Amiri. Denna studie ämnar uppmärksamma problematiken i hur svensk nyhetsrapportering särskiljer nyhetsvärdet baserat på till exempel nationalitet.

8.2 Förslag till vidare forskning

Studiens syfte är att analysera svenska fall och hur de presenteras i svensk media, dock kan det vara relevant för vidare forskning att se om medierna även tar upp utländska fall om vita

försvunna kvinnor i stället för svenska fall om icke-vita kvinnor, eller kvinnor med annan utomeuropeisk bakgrund.

Utifrån diskussionen anser jag att det är viktigt att ytterligare forska komparativt utifrån olika faktorer som etnicitet, kulturell tillhörighet, religion eller hudfärg och undersöka hur dessa faktorer kan påverka nyhetsrapporteringen exempelvis vid uppmärksammandet av försvunna människor.

För vidare forskning inom fältet skulle jag föreslå att göra en större fallstudie som har både en kvantitativ och kvalitativ grund. Dock kan man stöta på vissa metodologiska problem då det inte finns statistik på hur många kvinnor och män som försvinner av olika etniciteter i Sverige. Dock är det viktigt att belysa att avsaknaden av denna information hos myndigheter gör att vi inte heller kan forska inom ämnet på en kvantitativ nivå i samma utsträckning som i andra länder. En studie vilket använder sig av både en kvantitativ och kvalitativ metod skulle vidare utveckla fältet, exempelvis med denna studie som bakgrund. Då finns möjligheten att undersöka mörkertal och skillnader inom nyhetsrapporteringen av försvunna människor. Att även ta med fler variabelvärden för genus där både kvinnor och män, samt icke-binära, för att undersöka hur detta kan skilja sig tror jag är nyttigt. Efter att ha införskaffat detta material hade man även kunnat jämföra flera variabler som hur social status påverkar rapporteringen eller förhållande till skönhetsnormer.

Sammanfattningsvis finns det flertalet studier inom intersektionalitetsteori och media, ”missing white woman syndrome” och rapporteringen om försvunna offer som skulle kunna, och behöver, göras.

9. Referenser

Ahrné, G. & Svensson, P. (2015). *Handbok i kvalitativa metoder*. Liber: Stockholm

Brottsförebygganderådet (2021) *Polisanmälda hatbrott 2020*.

<https://bra.se/publikationer/arkiv/publikationer/2021-12-08-polisanmalda-hatbrott-2020.html> 8 december. [13/12/2022]

Brottsförebygganderådet (2022) *Afrofobiska hatbrott*.

<https://bra.se/publikationer/arkiv/publikationer/2022-11-24-afrofobiska-hatbrott.html> 24 november. [13/12/2022]

Brune, Y. (2006) Den dagliga dosen. Diskriminering i Nyheterna och Bladet. I Camauër & Nohrstedt. *Mediernas Vi och Dom*. s.89–122

<https://www.regeringen.se/49bb01/contentassets/976435886ee54a6ebda2f149522e9395/mediernas-vi-och-dom---mediernas-betydelse-for-den-strukturella-diskrimineringen>

Christie, N. (1986) The Ideal Victim. I E. A. Fattah (red.), *From Crime Policy to Victim Policy: Reorienting the justice system*. London: The Macmillan Press.

Conlin, L., & Davie, W. R. (2015). Missing White Woman Syndrome: How Media Framing Affects Viewers' Emotions. *Electronic News*, 9(1), 36–50.

<https://doi.org/10.1177/1931243115572822>

De los Reyes, P. & Mulinari, D. (2005) *Intersektionalitet*. Liber: Malmö

Ekström, M. & Johansson, B. (2019) Inledning, I Ekström & Johansson *Metoder i medie- och kommunikationsvetenskap*. s. 11–23

Fabregat, E. & Kperogi, A. (2019). White Norm, Black Deviation: Class, Race, and Resistance in America's "Postracial" Media Discourse, *Howard Journal of Communications*, 30:3, 265-283, DOI: 10.1080/10646175.2018.1491433

Friborg, C. (2002) *Mediemagasinet/Charlotta Friborg. Guillou, fantasifoster och hedersmord*. *Dagens Nyheter*. 2 mars. <https://www.dn.se/arkiv/ledare/mediemagasinet-charlotta-friborg-guillou-fantasifoster-och-hedersmord/> [13/12/2022]

- Gilchrist, K. (2010) "Newsworthy" Victims?, *Feminist Media Studies*, 10:4, 373-390, DOI: 10.1080/14680777.2010.514110
- Graf, H. (2019) Journalistiken, den etniska mångfalden och migrationen. I Karlsson & Strömbäck *Handbok i journalistikforskning*. s. 311–324
- Hirdman, A. & Kleberg, M. (2015) Inledning. I Hirdman & Kleberg (red.). *Mediers känsla för kön*. S.9-18
- Jeff Gruenewald, Steven M. Chermak & Jesenia M. Pizarro (2013) Covering Victims in the News: What Makes Minority Homicides Newsworthy?, *Justice Quarterly*, 30:5, 755-783, DOI: 10.1080/07418825.2011.628945
- Kleberg, M. (2015) Medieforskningens känsla för kön. I Hirdman & Kleberg (red.). *Mediers känsla för kön*. S.9-18
- Kindelan, K. (2021) Gabby Petito case example of "missing white woman syndrome," experts say. ABC News 22 september
<https://abcnews.go.com/GMA/News/gabby-petito-case-missing-white-woman-syndrome-experts/story?id=80144611> [13/12/2022]
- Lewis, J.A., Hamilton, J.C. & Elmore, J.D. (2021) "Describing the ideal victim: A linguistic analysis of victim descriptions," *Current psychology* (New Brunswick, N.J.), 40(9), pp. 4324–4332.
- Ledin, J. & Moberg, U. (2019) Språklig analys av text. I Ekström & Johansson *Metoder i medie- och kommunikationsvetenskap*. s. 193–223
- Liebler, C. (2010). Me(di)a Culpa?: The "Missing White Woman Syndrome" and Media Self-Critique, *Communication, Culture and Critique*, Volume 3, Issue 4, December 2010, Pages 549–565, <https://doi.org/10.1111/j.1753-9137.2010.01085.x>
- Lindgren, S. & Lundström, R. (2010) *Ideala offer, och andra*. Gleerups Utbildning AB.

- Lundberg Andersson, H. (2018) Khader Amiri jagas för mordet på sin 16-åriga fru Marzieh. *Expressen*. 15 februari.
<https://www.expressen.se/nyheter/brottscentralen/khader-amiri-jagas-for-mordet-pa-sin-16-ariga-fru-marzieh/> [13/12/2022]
- Lundgren, K., Ney, B., & Thurén, T. (1999). *Nyheter – att läsa tidningstext*. Ordfront Förlag AB.
- Navarro, L. (2010) "Islamophobia and Sexism: Muslim Women in the Western Mass Media", *Human Architecture: Journal of the Sociology of Self - Knowledge*, vol. 8, no. 2, pp. 95-114.
- Osman, B. (2021) Varför letar ingen efter 12-åriga Zipporah? *Dagens ETC*. 18 augusti.
<https://www.etc.se/inrikes/varfor-letar-ingen-efter-12-ariga-zipporah> [15/11/2022]
- Polisen. (2021). "Polisen letar tusentals försvunna varje år". 9 februari.
<https://polisen.se/aktuellt/nyheter/2021/februari/polisen-letar-tusentals-forsvunna-varje-ar/>
- Purnell, D. (2021) The "Missing White Woman Syndrome" still plagues America. *The Guardian* 29 september. <https://www.theguardian.com/commentisfree/2021/sep/29/the-missing-white-woman-syndrome-still-plagues-america> [13/12/2022]
- Roosvall, A. & Widestedt, K. (2015) Medier och intersektionalitet. I Hirdman, Anja & Kleberg, Madeleine, I (red.) *Mediers känsla för kön* Nordicom: Göteborgs universitet, s. 35–56.
- Semetko, H. & Valkenburg, P. (2000) Framing European politics: A Content Analysis of Press and Television News, *Journal of Communication*, Volume 50, Issue 2, June 2000, Pages 93–109, <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.2000.tb02843.x>
- Shehata, A. (2019). Journalistikens dagordningar och gestaltningar. I Karlsson, Michael & Strömbäck, Jesper, I (red.) *Handbok i journalistikforskning*. Lund: Studentlitteratur, s. 337–348.

Slakoff, D.C. & Fradella, H.F. (2019) "Media Messages Surrounding Missing Women and Girls: The "Missing White Woman Syndrome" and Other Factors that Influence Newsworthiness", *Criminology, Criminal Justice, Law & Society*, vol. 20, no. 3, pp. 80-102.

Sommers, Z. (2016). Missing white woman syndrome: An empirical analysis of race and gender disparities in online news coverage of missing persons. *The Journal of Criminal Law and Criminology* (1973-), 106(2), 275–314. <http://www.jstor.org/stable/45163263>

Södertörns högskola (2020). Riktlinjer för studenter vid behandling av personuppgifter på Södertörns högskola. Version 1. 19 maj. [22/11/2022]
<https://www.sh.se/download/18.4a19851b171ac526482589f9/1589883116760/Riktlinjer%20f%C3%B6r%20studenter%20vid%20behandling%20av%20personuppgifter%20p%C3%A5%20S%C3%B6dert%C3%B6rns%20h%C3%B6gskola.pdf>

Vetenskapsrådet. (2017). *God forskningssed* [2022-09-12]
<https://www.vr.se/analys/rapporter/vara-rapporter/2017-08-29-god-forskningssed.html>

Wanzo, R. (2008). The Era of Lost (White) Girls: On Body and Event. *differences* 19 (2): 99–126. doi: <https://doi.org/10.1215/10407391-2008-005>

10. Bilagor

10.1 Bilaga 1: Analysschema

Fall [Lisa/Marzieh]: [Expressen/Dagens Nyheter]

Analysfrågor	Artikel 1	Artikel 2	Artikel 3
<p><i>Vad handlar artikeln om/vad är syftet?</i></p> <p><i>Hur är artikeln vinklad? Vad tas upp i rubriken? Vad börjar artikeln med och vad slutar den med?</i></p> <p><i>Vilka gestaltande och beskrivande ord/meningar används för att få fram budskapet?</i></p> <p><i>Hur hänger rubrik, ingressen, brödtext ihop?</i></p>			
<p><i>Hur representeras mänskliga och känslomässiga intressen? Vilka är dem?</i></p> <p><i>Styr ordvalet läsarens tankar eller känslor i en riktning – vilken?</i></p> <p><i>Hur personifieras de medverkande i artiklarna? Vad representerar de som kommer till tals?</i></p>			
<p><i>Vilken typ av moral/normer skildras?</i></p> <p><i>Finns bildspråk, retoriska grepp som styr?</i></p> <p><i>Finns det en dold argumentering, färdiga slutsatser i texten, eller bjuds läsaren in för att göra egna ställningstaganden?</i></p>			
<p><i>Vem bär ansvaret i texten? Hur beskrivs medverkande, vilka roller får de?</i></p>			
<p><i>Vilka av de sex attributen av det "ideala offret" återfinns i artiklarna?</i></p>			
<p><i>Utifrån MWWS: vilka attribut tas upp för att beskriva offret?</i></p>			

10.2 Bilaga 2: Källmaterial

Artiklar om fallet Lisa

Dagens Nyheter

1. Lisinski, S. (2015) Hundratals tog farväl av Lisa Holm. *Dagens Nyheter*. 8 juli, 10.
2. Ask, E. & Jacobsson, S. (2015) Lisa Holms pappa: Hon var så lycklig. *Dagens Nyheter*. 29 juni. <https://www.dn.se/nyheter/sverige/lisa-holms-pappa-hon-var-sa-lycklig/> [2022/11/22]
3. Lisinski, S. (2015) Kafégäst synas i jakten på försvunna flickan. *Dagens Nyheter*. 10 juni, 11.

Expressen

1. Nilsson, G. & Abrahamsson, A. (2015) LISAS SISTA TIMMAR. *Expressen*. 11 juni, 11.
2. Abrahamsson, A. (2015) 35-åringens dom: Livstid. *Expressen*. 28 december, 8–11.
3. Hellberg, M. (2015) Lisa Holms sista sms till familjen: ”Åker nu”. *Expressen*. 23 oktober. <https://www.expressen.se/gt/lisa-holms-sista-sms-till-familjen-aker-nu/> [2022/11/22]

Artiklar om fallet Marzieh

Dagens Nyheter

1. Ritzén, J. (2016) Man häktad för mord på 16-årig flicka. *Dagens Nyheter*. 22 juni. <https://www.dn.se/sthlm/man-haktad-for-mord-pa-16-arig-flicka/> [2022/11/22]
2. By, U. (2016) Död 16-åring var ensamkommande flicka. *Dagens Nyheter*. 2 juni. <https://www.dn.se/sthlm/dod-16-arig-var-ensamkommande-flicka/> [2022/11/22]
3. By, U. (2016) Död 16-åring var ensamkommande. *Dagens Nyheter*. 3 juni, 8.

Expressen

1. Svanberg, N. (2019) Vännen: Han erkände mordet på Marzieh, 16. *Expressen*. 17 januari. <https://www.expressen.se/nyheter/brottscentralen/khader-amiri-40-misstanks-ha-mordat-sin-unga-fru-marzieh-16/> [2022/11/22]
2. Sjöshult, F. (2019) Sista filmen på Marzieh före misstänkta hedersmordet. *Expressen*. 26 januari, 30.
3. Svanberg, N. (2019) Pojkvännen om mördade Marziehs sista svåra tid. *Expressen*. 6 februari. <https://www.expressen.se/nyheter/brottscentralen/pojkvannen-om-mordade-marziehs-sista-svara-tid/> [2022/11/22]